

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra výchovy ke zdraví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Možnosti vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let
v Jihočeském kraji do horského prostředí

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.

Autor: Marek Stručovský

Studijní obor: Výchova ke zdraví

Ročník: 3.

2013

University of South Bohemia in České Budejovice
Faculty of Education
Department of Health Education

BACHELOR THESIS

**The accessibility of the mountain environment
in the South Bohemian region for children with disabilities
aged 8-15 years.**

Supervisor: Assoc. Prof. Milada Krejci, PhD.

Author: Marek Strucovsky

Study Programme: Health Education

Year: 3rd

2013

BIBLIOGRAFICKÁ IDENTIFIKACE

Jméno a příjmení autora: Marek Stručovský

Název bakalářské práce: **Možnosti vstupu dětí s disabilitou ve věku 8 - 15 let v Jihočeském kraji do horského prostředí**

Pracoviště: Katedra výchovy ke zdraví, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Abstrakt:

Cílem práce je zmapovat možnosti vstupu dětí s disabilitou mentální, zrakovou a sluchovou do horského prostředí jižních Čech. Oslovit sportovní areály a rekreační střediska a zjistit, jaké možnosti v oblasti rekreace a sportu mají děti s disabilitou k dispozici. Prozkoumat možnosti ubytování těchto dětí z hlediska možných ubytovacích kapacit a z hlediska služeb, případně výhod, jež jim mohou být při ubytování nabídnuty.

Klíčová slova: Mentální disabilita, zraková disabilita, sluchová disabilita, řízené pohybové aktivity, zimní horské prostředí.

BIBLIOGRAPHIC IDENTIFICATION

Author's name and surname: Marek Strucovsky

Title of the bachelor thesis: **The accesibility of the mountain environment
in the South Bohemian region for children with
disabilities aged 8-15 years**

Department: Department of Health Education, Faculty of Education, University of South Bohemia in Ceske Budejovice

Abstract:

The aim of this bachelor thesis is to find out the accesibility of the mountain environment in the South Bohemian region for the children with disabilities aged 8-15 years. Research is based on approach the sport's areals and the recreation centers in South Bohemia to ascertain the possibilities of doing sports for the children with disabilities aged 8-15 years. This bachelor thesis also contains research of the chances to accomodate the children with disabilities aged 8-15 years and services which the hotels and other kinds of accomodation offer.

Keywords: Mental disability, visual disability, deaf disability, directed physical activities, the mountain environment.

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Teologickou fakultou) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 8. 7. 2013

.....
Marek Stručovský

Rád bych poděkoval své vedoucí práce doc. PaedDr. Miladě Krejčí, CSc. a konzultantce Mgr. Zuzaně Kornatovské, Dis. za pomoc s výběrem tématu, cenné rady, vstřícnost a ochotu, které mi po celou dobu psaní bakalářské práce poskytovaly.

Motto: „Pomozme tak, aby to dokázali sami.“

OBSAH

1. ÚVOD.....	9
2. TEORETICKÁ ČÁST	11
2.1 Disabilita v dětském věku	11
2.1.1 Definice disability podle ICF	11
2.1.2 Disabilita mentální.....	11
2.1.3 Disabilita sluchová	17
2.1.4 Disabilita zraková.....	20
2.1.5 Specifika dětí s disabilitou po stránce psychosociální.....	21
2.1.6 Integrace žáků se SVP	26
2.1.7 Přínosy pohybových aktivit pro osoby s disabilitou.....	27
2.2 Jihočeský kraj.....	29
2.2.1 Základní charakteristika Jihočeského kraje.....	29
2.2.2 Horská pásma jižních Čech	30
3. VÝZKUMNÁ ČÁST	34
3.1 Cíle a úkoly bakalářské práce.....	34
3.2 Metodologie	36
3.2.1 Charakteristika souboru.....	36
3.2.2 Organizace výzkumného šetření.....	36
3.3 Výsledky výzkumu možností vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let do horského prostředí jižních Čech.....	37
3.3.1 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvujících základní školy jižních Čech do jihočeského horského prostředí	38
3.3.2 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvujících speciální školy jižních Čech do jihočeského horského prostředí	43
3.3.3 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvujících stacionáře jižních Čech do jihočeského horského prostředí	46
3.3.4 Možnosti vstupu dětí s disabilitou do ski areálů a ski škol jižních Čech.....	48
3.3.5 Možnosti ubytování dětí s disabilitou v hotelech a penzionech jižních Čech.....	51
4. PŘEHLED HOTELŮ A PENZIONŮ S MOŽNOSTÍ UBYTOVÁNÍ DĚTÍ S DISABILITOU VE VĚKU 8-15 LET V JIHOČESKÉM HORSKÉM PROSTŘEDÍ.....	59
5. ZÁVĚR	91
6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	94
7. SEZNAM PŘÍLOH.....	98

1. ÚVOD

Již v prvním ročníku studia oboru Výchovy ke zdraví jsme absolvovali jako jeden z povinných předmětů Zimní pohybové aktivity. Obsahem předmětu byl týdenní výukový zájezd do Itálie, kde jsme absolvovali poměrně intenzivní výcvik ve sjezdovém lyžování. Byl jsem tímto sportem tak nadšen, že jej provozuji dodnes. Nádherná zimní krajina ozářená sluncem, hladina adrenalinu stoupající při pohledu z vrcholku sjezdovky do údolí nebo při jízdě samotné - to jsou činitele blahodárně působící na tělesnou schránku každého člověka z pohledu fyzického, relaxace a odpočinku z pohledu psychického; večerní kulturní akce, setkávání se s novými lidmi a navazování přátelství z pohledu sociálního.

Pro zdravého člověka je jednoduché provozovat rekreačně jakýkoliv sport. Jakých výsledků v něm dokáže, záleží pouze na jeho vlohách, talentu a pílí, s jakou se danému sportu dokáže věnovat. Kromě svých osobních důvodů (časové, pracovní, finanční, rodinné...) není ničím vázán, a proto může vzít lyže či jiné sportovní náčiní a vyrazit na první kopec, kde se mu bude jen trošku líbit.

Jakmile ale do života vkročí jakákoliv zdravotní omezení, stává se již provozování sportu obtížnějším, ne-li nemožným. V lepším případě jsme limitováni vlastními schopnostmi a dovednostmi vyplývajícími ze zdravotního omezení, v tom horším nutností využít pomoci jiných.

Předkládaná bakalářská práce pojednává ve stručnosti o disabilitě v dětském věku, zaměřuje se jak na obecnou definici pojmu disabilita, tak také na jeho klasifikaci z hlediska disability mentální, sluchové či zrakové. V neposlední řadě rovněž informuje o integraci žáků se speciálními vzdělávacími požadavky a přínosu pohybových aktivit pro osoby s disabilitou.

Cílem této práce je prozkoumat, jaké jsou současné možnosti vstupu dětí s disabilitou ve věku od 8 do 15 let v Jihočeském kraji do horského prostředí, včetně nabídky pobytů specificky v horských klimatických podmínkách jižních Čech pro tyto děti. Z tohoto důvodu je v práci stručně charakterizován Jihočeský kraj a horská pásma jižních Čech.

Avšak stěžejní část této práce spočívá ve výzkumu, který byl prováděn metodou ankety vlastní konstrukce, případně na základě telefonického interview. Po vyplnění dotazníků, respektive zodpovězení telefonických dotazů, byly jednotlivé údaje elektronicky zpracovány a vyhodnoceny.

Na základě získaných dat se budeme snažit zmapovat možnosti přístupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let, jež navštěvují základní a speciální školy, stacionáře a v rámci těchto institucí podnikají zimní pobytové zájezdy do horského prostředí. V souvislosti s tím zaměříme výzkum rovněž na možnosti vstupu dětí s disabilitou do horského prostředí z hlediska ski areálů a s nimi spolupracujících ski škol. Účelem je rovněž zjistit, které zimní sportovní disciplíny mohou být provozovány dětmi s disabilitou v šumavských sportovních areálech.

Jedním z cílů této bakalářské práce je také oslovení hotelů, penzionů a dalších ubytovacích zařízení v jižních Čechách a zjištění, kde jsou děti s disabilitou přijímány a zároveň, jakým způsobem se jim vychází vstříc.

Na základě zjištěných údajů bude tedy bakalářská práce buď potvrzovat, nebo vyvracet, zda mají děti s disabilitou ve věku 8-15 let možnost navštěvovat v zimním období oblast Šumavy a zda jsou jim v hotelech či lyžařských areálech poskytovány nějaké výhody.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Disabilita v dětském věku

2.1.1 Definice disability podle ICF

Disabilita představuje v oblasti problematiky lidí s postižením relativně nový pojem. Vzhledem k obrovskému pokroku medicíny v posledních letech a za přispění včasné a správné rehabilitace se daří zachránit stále více pacientů, než tomu bylo kdysi. S tím je také spojeno stoupající množství osob sice zachráněných, ale nesoucích si s sebou do konce života nějakou „památku“. Ať už pohybovou, mentální nebo jinou.

V minulosti byli tito lidé nazýváni nesprávně slovem invalidní. V češtině znamená základ slova validní (od validita) platnost. Z toho vyplývá, že takto postižení lidé byli označováni za neplatné, a to je nejen neetické, ale hlavně, z hlediska možností pracovního zařazení, značně zavádějící. Dalším podobně nepřesným označením je výraz impairment, tj. změna tělesné struktury či funkce.

Souhrnným znakem nejenom výše uvedených názvů, ale i všech jiných, které se v této souvislosti objevují, je to, že neřeší jednotlivé situace daného individua, nýbrž jej klasifikují. Ve skutečnosti se ale každý člověk nachází v určitém zdravotním stavu, který ho může při každodenní konfrontaci s realitou života dostávat do různých situací, v nichž bude oproti jiným osobám znevýhodněn.

„Proto byl přijat návrh na definici disability „čistě podle Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví – ICF“: Disabilita je snížení funkčních schopností na úrovni těla jedince nebo společnosti, která vzniká, když se občan se svým zdravotním stavem (zdravotní kondicí) setkává s bariérami prostředí. (Disability is a decrement in functioning at the body, individual or social level that arises when an individual with a health condition encounter barriers in the environment.)“ (PFEIFFER, ŠVESTKOVÁ, 2008, str. 9).

2.1.2 Disabilita mentální

„Za mentálně retardované (postižené) se považují takoví jedinci (děti, mládež i dospělí), u nichž dochází k zaostávání vývoje rozumových schopností, k odlišnému vývoji některých psychických vlastností a k poruchám v adaptačním chování. Hloubka a míra postižení jednotlivých funkcí je u nich individuálně odlišná. Příčinou mentální retardace

je organické poškození mozku“ (ŠVARCOVÁ, 2006, str. 24). Naopak za mentální disabilitu nelze považovat stav osoby, u které probíhají psychické procesy normálním způsobem, a k zaostávání vývoje rozumových schopností došlo vlivem jiných příčin, než je poškození mozku. Jde např. o děti výchovně zanedbané, děti se závažnými emočními poruchami nebo děti, u nichž nebylo včas rozpoznáno jiné smyslové postižení, což následně vedlo ke zpoždění psychického vývoje (ŠVARCOVÁ, 2006).

Černá s Kvapilíkem (ČERNÁ, KVAPILÍK, 1990) nevnímají mentální disabilitu jako nemoc, ale jako stav celkového snížení intelektových schopností. Tento stav vzniká a dále se rozvíjí v průběhu života jedince. Průvodními jevy jsou obvykle poruchy adaptace, tj. neschopnost orientace v životním prostředí. Stav celkového snížení intelektových schopností je charakterizován zpomaleným vývojem, omezenými možnostmi vzdělávání a špatnou sociální přizpůsobivostí. Jednotlivé jevy se mohou vyskytnout samostatně, ale i v jakékoliv vzájemné kombinaci.

Klasifikace mentální retardace

Jedním z nejznámějších a nejpoužívanějších způsobů vyjádření úrovně inteligence jedince je inteligenční kvocient, který byl sestaven a zaveden do praxe W. Sternem. Je v něm vyjádřen vztah mezi výkonem dosaženým v úlohách odpovídajících určitému stupni mentálního věku a mezi věkem chronologickým.

Význam stanovení inteligenčního kvocientu spočívá v tom, že informuje o celkové rozumové úrovni jedince. Avšak neříká nic o kvalitativních zvláštěnostech inteligence konkrétní osoby, proto jeho diagnostickou hodnotu pro poznání osoby probanda nelze příliš přeceňovat (SVOBODA, 1999).

Jednou z velmi známých klasifikací rozumových schopností je klasifikace podle Wechslera:

Tab. 1

IQ	Klasifikace inteligence
Nad 140	Inteligence géniů
130 - 139	Výjimečná superiorní inteligence
120 – 129	Vysoce nadprůměrná
110 – 119	Nadprůměrná
100 - 109	Vysoce průměrná
90 – 100	Průměrná
80 – 89	Podprůměrná
70 – 79	Hraniční inferiorita
69 a níže	Mentální retardace

Dělení mentální retardace dle hloubky postižení:

Tab. 2

IQ	Pásmo retardace
69 -50	Lehká mentální retardace
49 - 34	Středně těžká mentální retardace
34 - 20	Těžká mentální retardace
19 a níže	Hluboká mentální retardace
Jiná mentální retardace	Stanovení stupně retardace je obtížné vzhledem k přidruženým somatické a senzorické postižení, těžké poruchy chování nebo autismus.

Lehká mentální disabilita IQ 50 - 69 (F70)

Osoby s lehkou mentální disabilitou jsou schopny v každodenním životě účelně užívat řeč a udržovat konverzaci. Většina z nich dosáhne úplné nezávislosti v osobní péči - stravování, hygiena, oblékání a v praktických domácích pracích, a to i tehdy, je-li vývoj proti normě pomalejší.

Mezi hlavní potíže se obvykle řadí problémy související se školními aktivitami, nejčastěji se čtením a psaním. Děti mají problémy s pamětí, analýzou a syntézou, tedy s omezenou schopností logického myšlení. Jako účelné a přinášející pozitivní výsledky

bude v tomto ohledu zaměřit vzdělávání na kompenzaci jejich nedostatků a rozvíjet dovednosti, jimiž disponují.

V sociokulturní sféře nepůsobí lehká mentální disabilita většinou žádné vážnější problémy, avšak jen za předpokladu, že dotyčný je emočně a sociálně vyzrálý. V opačném případě má zmíněná osoba problémy s přizpůsobováním se kulturním tradicím a normám, špatně se vyrovnává s psychickými nároky kladenými v manželství, při výchově dětí apod. Mohou mít rovněž problémy s řešením každodenních situací vyplývajících ze samostatného osobního života.

Středně těžká mentální disabilita IQ 35 – 49 (F 71)

U takto postižených jedinců je značně opožděn rozvoj chápání řeči a jsou i značně omezeny konečné možnosti v jejím užívání. Jejich řeč je jednoduchá, obsahově chudá a v některých případech je možnost komunikace odkázána pouze na nonverbální formu. Možnosti výuky jsou v tomto případě limitovány, pouze část žáků je schopna se naučit základům čtení, psaní a počítání. K získávání základních vědomostí a dovedností mohou přispět i speciální vzdělávací programy.

Osoby se středním stupněm mentální disability jsou v dospělosti schopny vykonávat jednoduchou manuální práci pod odborným dohledem. Zvláště vhodné je pečlivé strukturování jednotlivých úkolů. Zřídka bývají schopny plné samostatnosti. Mohou zpravidla navazovat osobní kontakty, snaží se o komunikaci s ostatními lidmi a jsou s to se podílet na jednoduchých sociálních aktivitách.

V této skupině dochází ke značné diferenciaci schopností jednotlivých osob. Někteří jedinci také mohou dosáhnout vyšší úrovně zručnosti, a tedy lepšího senzomotorického ovládnutí, zatímco jiní jsou manuálně méně zruční, zato ale vynikají v sociální sféře, komunikaci a interakci s druhými lidmi. Další značné rozdíly lze nalézt v oblasti verbální komunikace. Zatímco jedni jsou schopni jednoduché konverzace, jiní se stěží domluví na základních potřebách. Mnoho osob s mentální disabilitou středního stupně se dokonce nenaučí mluvit nikdy. Jsou schopni porozumět jednoduchým verbálním instrukcím a naučit se jednoduché gestikulaci, jakožto kompenzaci neschopnosti domluvit se klasickým verbálním způsobem.

U velké části dětí se střední mentální disabilitou bývá často diagnostikován také dětský autismus nebo jiná pervazivní vývojová porucha. Objevit se u nich ale mohou i různá tělesná a neurologická postižení, jakým je například epilepsie.

Těžká mentální disabilita IQ 20 – 34 (F 72)

Jedinci s těžkou mentální disabilitou mají obvykle značně snížený stupeň ovládnání motoriky nebo jiné podobné či přidružené vady poukazující na poškození či špatný vývoj centrální nervové soustavy.

Takto postižené osoby se mohou naučit několika jednoduchým úkonům, celoživotně jsou ale odkázáni na soustavnou pomoc a péči jiných osob.

Jejich verbální projev bývá omezen pouze na vydávání skřeků nebo jednotlivých slov. Díky systematické péči speciálních pedagogických pracovníků mají děti postižené těžkou mentální disabilitou možnost rozvíjet do jisté míry své motorické a rozumové schopnosti a dovednosti.

Diagnóza těžké mentální disability zahrnuje těžkou mentální subnormalitu a těžkou oligofrenii.

Hluboká mentální disabilita IQ je nižší než 20 (F 73)

Přesné měření IQ je u takto postižených dětí nemožné, vzhledem k jejich celkově omezené komunikační schopnosti a možnostem pochopení požadavků či instrukcí.

Většina osob této kategorie není schopna sebeobsluhy ani v nejzákladnějších životních úkonech, bývají inkontinentní, těžce motoricky omezení. Výjimkou nejsou postižení zraková, sluchová ani těžká neurologická.

Komunikace s nimi je téměř nemožná. Probíhá na nonverbální úrovni, protože řeč u nich není vytvořena, a tak lze dosáhnout pochopení jen nejzákladnějších či nejjednodušších požadavků.

Tito jedinci mají minimální až nepatrnou možnost výchovy a vzdělávání, přesto bývají řazeni do speciální pedagogické péče v rehabilitačních ústavech a školách, kde je prostřednictvím bazální stimulace ovlivňován jejich další vývoj.

Diagnóza hluboké mentální disability zahrnuje hlubokou mentální subnormalitu a hlubokou oligofrenii.

Jiné mentální disability (F 78)

Tato kategorie bývá používána v případech, je-li pro přidružená sensorická nebo somatická poškození nemožné stanovit stupeň intelektové retardace za využití obvyklých metod.

Nespecifikovaná mentální disability (F 79)

Tato klasifikace je stanovena za předpokladu, že u jedince byla prokázána mentální disability, ale chybí dostatek informací pro adekvátní zařazení postiženého do jedné z výše popsaných kategorií. Kategorie nespecifikovaná mentální retardace zahrnuje mentální retardaci nervového systému, mentální subnormalitu a oligofrenii nervového systému.

2.1.3 Disability sluchová

Klasifikace sluchových vad

Poruchy sluchu lze definovat podle mnoha kritérií, často proto dochází k vzájemnému prolínání a zaměňování dílčích definic. Jednotlivé skupiny můžeme klasifikovat z různých hledisek:

- Podle doby vzniku sluchové poruchy
- Podle hloubky sluchové poruchy
- Rozdělení z hlediska příčiny

Rozdělení podle doby vzniku sluchové poruchy

Nejzávažnější z hlediska dalšího vývoje dítěte je vznik poruchy v období před rozvojem řeči, tzv. prelingvální období. Jedná se o poruchy, které vznikly z genetických příčin. Horáková (HORÁKOVÁ, 1012) uvádí, že geneticky podmíněné vady sluchu jsou způsobeny z 80-90 % autozomálně recesivní formou onemocnění, daleko méně pak formou autozomálně dominantní. V současnosti je známo kolem 30 genů odpovědných za autozomálně recesivní poruchu sluchu. Mezi nejčastěji vyskytující se geny patří GJB2 pro connexin 26. Mutace tohoto genu je velmi rozšířená, nositelem je přibližně

každý třicátý člověk. Typickým znakem pro tento gen je, že oba rodiče, z nichž jeden má zdravý a druhý poškozený znak, slyší.

Mezi další hlediska patří prelingvální poruchy získané v prenatalním období. Za nejčastější příčinu je považováno, prodělá-li matka, zejména v prvním trimestru, nějaké nakažlivé choroby v těhotenství, např. zarděnky, toxoplasmózu nebo CMV (cytomegalovirus). (HORÁKOVÁ, 2012)

V období perinatálním mohou být způsobeny těžkým porodem, nedonošeností, nedostatkem kyslíku apod. Ve věku od porodu do 3-4 let bývají poruchy zapříčiněny meningitidou, encefalitidou, úrazy apod.

Důležitým atributem prelingválních sluchových vad je úplná nemožnost nebo značné znemožnění rozvoje řečových schopností.

Postlingvální sluchové poruchy mohou sice vést k rozpadu řeči u dětí v předškolním a raném školním věku, ale nemají už zásadní vliv na rozvoj řečových dovedností. Vznikají nejčastěji proděláním infekčního onemocnění mozku, jako projevy pourazových stavů, případně součást involučního procesu ve stáří. Mezi příčiny lze zařadit i působení dlouhodobé hlukové zátěže (od 85 dB výše) vyskytující se na některých pracovištích, při hudební produkci apod. Největším problémem postlingválních sluchových poruch je pravděpodobně snížená kvalita života způsobená ztrátou jednoho ze smyslů. (ŠEDIVÁ, 2006)

Rozdělení podle hloubky sluchové poruchy

Stav a hloubku sluchové poruchy můžeme posuzovat podle ztráty sluchu v decibelech. Tato ztráta se měří tónovým audiometrem, jehož výstupem je tzv. audiogram.

O normálním sluchu hovoříme, pokud je dotyčná osoba schopna slyšet šepot, šustění listí a jiné podobně tiché zvuky. Při lehké až středně těžké nedoslýchavosti jsou již problémy zřetelné při komunikaci v hlučnějším prostředí. Těžká až velmi těžká nedoslýchavost vyžaduje použití kompenzačních pomůcek, bez kterých nejsou viditelné reakce ani na hlasitou hudbu nebo jiné projevy hlučného prostředí. Praktická hluchota se používá jako označení pro ztrátu sluchu přesahující 90 dB.

Tabulka stupňů sluchové poruchy dle WHO.

Tab. 3

Tabulka stupňů sluchové poruchy			
Stupeň poruchy	sluchové	Odpovídající audiometrické ISO hodnoty: (průměr frekvencí 500,1000,2000,4000 Hz)	Projevy:
0	Žádná porucha	25 dB nebo lepší (lepší ucho)	Žádné nebo velmi lehké problémy se sluchem. Schopnost slyšet šepot.
1	Lehká porucha	26-49dB (lepší ucho)	Schopnost slyšet a opakovat slova, která jsou mluvena normálním hlasem z 1 metru.
2	Střední porucha	41-60dB (lepší ucho)	Schopnost slyšet a opakovat slova, která jsou mluvena hlasitou řečí z 1 metru.
3	Těžká porucha	61-80dB (lepší ucho)	Schopnost slyšet nějaká slova, když jsou křičena do lepšího ucha.
4	Velmi těžká porucha, včetně hluchoty	81dB a větší (lepší ucho)	Neschopnost slyšet a porozumět dokonce hlasu, který je křičen.
Omezující sluchové porucha: (disabling hearing impairment)		Dospělí: 41dB a více (lepší ucho) Děti do 15 let včetně: 31dB a více (lepší ucho)	
Z: Report of the informal working group on preventiv of deafness and hearing impairment programme planning WHO, geneve 1991. With adaptations from report of the first informal consultation on future programme developments for the prevention of deafness and hearing impairment, Word health organisation, geneve, 23-24 january 1997, WHO/PDH/97.3			

(In ŠEDIVÁ, 2006, str. 7)

Klasifikace sluchových vad dle Lejsky (LEJSKA, 2003, str. 36 in HORÁKOVÁ 2012, str. 14)

Tab. 4

Normální stav sluchu	0 dB – 20 dB
Lehká nedoslýchavost	20 dB – 40 dB
Středně těžká nedoslýchavost	40 dB – 60 dB
Těžká nedoslýchavost	60 dB – 80 dB
Velmi těžká nedoslýchavost	80 dB – 90 dB
Hluchota komunikační (praktická)	90 dB a více
Hluchota úplná (totální)	Bez audiometrické odpovědi

Rozdělení sluchové disability z hlediska příčiny

Jako percepční bývají obvykle označovány nevratné, vrozené nebo získané poruchy vzniklé na vnitřním uchu nebo sluchovém nervu. Řadí se mezi ně většina těžkých sluchových poruch. Podle některých autorů zde mohou působit i centrální sluchové poruchy způsobené postižením korového centra sluchu.

Převodní nedoslýchavost způsobují poškození střední části ucha, zatímco sluchové nervy a funkce vnitřního ucha jsou zachovány. Příčin převodní nedoslýchavosti může být několik, a to vrozená nebo získaná deformace středoušních kůstek, bubínku, chronické zánětlivé onemocnění středního ucha apod. Tyto poruchy je možno operativně korigovat, v případě neúspěšné operace zůstává nedoslýchavost bez korekce. (HORÁKOVÁ, 2012)

2.1.4 Disabilita zraková

Pomocí zraku denně přijímá každý jedinec až 90 % veškerých informací z vnějšího světa. Proto poškození zraku výrazně ovlivňuje kvalitu života, osobnost a společenské postavení a uplatnění člověka. Zrakové vady způsobují problémy s bezpečností pohybu, sebeobsluhou, prostorovou orientací a mírou nezávislosti na jiných lidech.

Stupeň postižení se nehodnotí podle typu zrakové vady, ale podle tzv. vidu, což je zlomek udávající v metrech, z jaké vzdálenosti čte písmena člověk se zrakovým postižením oproti zdravému jedinci. Tyto testy jsou prováděny nejčastěji na tzv. Snellenových optotypech (tj. pomocí tabulek, na nichž jsou vyobrazeny postupně se zmenšující znaky).

Nejpoužívanější dělení bylo vytvořeno v roce 1972 světovou zdravotnickou organizací WHO:

Tab. 5

Kategorie zraku	Horní hranice	Dolní hranice
1. Slabozrakost lehká a střední	$6/18 = 0,3$	$6/60 = 0,1$
2. Slabozrakost těžká	$6/60 = 0,1$	$3/60 = 0,05$
3. Těžce slabý zrak	$3/60 = 0,05$	$1/60 = 0,02$
4. Praktická nevidomost	$1/60 = 0,02$	Světlocit se správnou projekcí
5. Úplná nevidomost	Světlocit s chybnou projekcí	Úplná ztráta světlocitu

(Dostupné na <http://specou.cz/files/tyflo-prez.pdf>)

Hamadová (HAMADOVÁ, KVĚTOŇOVÁ, NOVÁKOVÁ, 2007) rozděluje vznik poruch zraku podle několika hledisek:

Dle doby vzniku:

- Vrozené a dědičné vady
 - Kongenitální
 - Prenatální
 - perinatální
- Získané vady
 - Postnatální
 - Juvenilní
 - Senilní

Dle etiologie:

- Orgánové
- Funkční

2.1.5 Specifika dětí s disabilitou po stránce psychosociální

V úvodní kapitole je vysvětleno, že pojem disabilita znamená snížení funkčních schopností, v návaznosti na svůj stav a okolí. Podle druhu, charakteristiky a hloubky ztráty jednotlivých funkcí můžeme u dětí s dílčími disabilitami zaznamenat různá specifika, a to jak po stránce psychické, tak také sociální.

Specifika dětí s mentální disabilitou

Osobnost je individuální jednota těla projevující se ve společenských vztazích. Vzhledem ke skutečnosti, že každá lidská osobnost je složitá struktura duševních vlastností a dějů, není jednoduché vytvořit alespoň obecný náčrt charakteristiky člověka s mentální disabilitou. Odborná literatura téměř vždy obsahuje kapitoly o specifičnosti lidí s mentální disabilitou. Avšak mnoho z těchto popisů často ignoruje vliv sociálního prostředí a specifičnost podmínek, ve kterých tito lidé žijí a vyrůstají. Setkáváme se zde také s mnoha omyly a mýty, jeden z největších je přirovnávání osoby s mentální disabilitou k osobě vývojově mladší, tj. k mladšímu dítěti. K tomuto omylu přispívá i nevhodná interpretace termínu „mentální věk“. To znamená, že i přesto, že intelektové

schopnosti odpovídají normě jedince mladšího vývojového období, nelze z toho usuzovat, že se tak bude daná osoba skutečně chovat. Její vývoj je totiž ovlivněn biologickým zráním během chronologického věku (LEČBYCH, 2008).

Podle Valenty a Müllera (in LEČBYCH, 2008) se nejedná pouze o prosté časové opoždění duševního vývoje, ale o kvantitativní i kvalitativní strukturální vývojové změny.

Lečbych také uvádí, že podle Dolejšího a Rubinštajnové (in LEČBYCH, 2008, s. 30) na osobnost člověka s mentální retardací je třeba pohlížet především z hlediska jeho kognitivních funkcí. Právě postižení kognitivních funkcí vede k jedinečné adaptaci jedince a vytvoření unikátní osobnostní struktury.

Krhutová (KRHUTOVÁ, 2005) popisuje zvláštnosti kognitivního procesu u osob s mentální disabilitou takto:

- Zpomalenější zrakové vnímání s jeho sníženým rozsahem
- Nediferenčnost počitků a vjemů - tvary, předměty, barvy. Mentálně retardovaní lidé mají problém rozlišit geometrické tvary v prostředí, a proto je třeba je výrazně odlišit od pozadí.
- Inaktivita vnímání- nejsou schopni aktivně vnímat detaily, např. jestliže mu ukážeme obrázek, který posléze otočíme, člověk s mentální retardací ho již nepozná, není schopen si ho „otočit“ do původní podoby.
- Nedostatečnost prostorového vnímání
- Snížená citlivost hmatových vjemů
- Nedokonalé vnímání času a prostoru

Také v paměti dětí s mentální disabilitou jsou jistá specifika. Postižení si nové poznatky osvojují pomalu, na rozdíl od normálních jedinců, jež si pamatují po řádově jednotkách opakování, kdežto mentálně postižený potřebuje několik desítek opakování pro zapamatování stejné instrukce. Naučené věci rychle zapomínají, takže jejich paměťové stopy záhy vyhasínají. V oblasti vybavování a představivosti se můžeme setkat s tzv. fenoménem eidetismu – lidé s mentální disabilitou, kteří jsou schopni si zapamatovat kalendář, si mohou vybavit např., kdo slaví ten který den svátek, neboť jejich vybavená představa má charakter vjemu (LEČBYCH, 2008).

Pozornost můžeme rozdělit na bezděčnou, mimovolnou, zaměřenou na silné podněty a na záměrnou, jež je udržována vlastní vůlí. U osob s mentální disabilitou je značně nestálá, snadno unavitelná, přičemž s nárůstem výkonu vzrůstá i počet chyb.

Sluchová disabilita je z psychologického hlediska deprivace způsobená ztrátou jednoho ze smyslů, což ovlivňuje dítě v oblastech rozvoje řeči, verbální inteligence a oblasti psychosociální.

Socializace je proces, během něhož jednotlivé individuální osobnosti vstřebávají a učí se sociálním normám, hodnotám a vystupování. Tato činnost začíná narozením jedince a provází ho celý život. Socializací se člověk proměňuje v kulturní bytost, která je schopna zařadit se do systému lidské společnosti. Zároveň je jakýmsi základním ukazatelem rozvoje osobnosti každého člověka.

Vágnerová (VÁGNEROVÁ, 2004) říká, že socializace dítěte s vrozeným postižením je odlišná, neboť takovýto jedinec má zcela jiné, často velmi omezené dispozice.

U osob s mentální disabilitou je hranice socializace určena rozsahem postižení, přičemž osoby s těžšími případy mentální disability jsou odkázáni na trvalou ošetrovatelskou práci. Jedním z faktorů důležitých pro socializaci je míra sebehodnocení dané osoby. Čím je vyšší, tím vyšší stupně socializace jsou u ní pravděpodobné (KREJČÍŘOVÁ, VALENTA in KURSOVÁ, 2009).

Za velmi důležitý faktor pro socializaci lidí s disabilitou považuje Jesenský (in KURSOVÁ, 2009) průběh komunikačního procesu. Je jím podmíněna výměna informací, výuka, vývoj a udržování stavu mezilidských vztahů. V tomto ohledu navíc vnímá komunikaci jako základní potřebu člověka.

Specifika dětí se sluchovou disabilitou

Každé narozené dítě má jisté inteligenční předpoklady dané svými genetickými predispozicemi, které se pak v závislosti na jeho dalším životě rozvíjejí. Tyto inteligenční predispozice si můžeme rozdělit na neverbální (názorové) a verbální (slovní) složky. U dítěte normálního se obě složky vyvíjejí víceméně vyrovnaně. U dětí s poškozením sluchu však dochází k vývoji nevyrovnanému, neverbální složka se rozvíjí obvykle dle jeho genetických predispozic, verbální složka se opoždí, což má vliv na informační tok, chápání slovně logických vztahů a sociálních situací (ŠEDIVÁ, 2006).

Nejvíce je sluchovou vadou postižena oblast mluvy. Dítě nemá možnost, nebo jen velmi omezenou, vytvářet si sluchové mapy, pochopit obsahový a modulační význam mluvy a její citové zabarvení.

Sluchově postižení jedinci také velmi obtížně používají abstrakci a usuzování, neboť jejich zásoba představ je (z důvodu myšlení založeném na konkrétní činnosti a jejím pozorování) chudší či nepřesná.

U dítěte se sluchovým postižením je důležité rozvíjet v raném období komunikaci s okolím, přičemž na formě nezáleží, pokud je přizpůsobena smyslovému vybavení dítěte. Pro zdárné osvojení jazyka má každý člověk určenu konkrétní kapacitu mozku, jež je pro svou funkci speciálně vybavena. Je velmi důležité správně a ve vhodný čas tuto část mozku stimulovat komunikací a učením jazyka, neboť tyto struktury mohou zakrnět a jejich funkce nebude později plně rozvinutelná (SKÁKALOVÁ, 2011).

Důležitost komunikace k navazování sociálních vztahů a postupnému začleňování do společnosti zmiňuje i Šedivá (in ŠEDIVÁ, 2006). Poukazuje na to, že již v komunikaci s matkou se mohou objevovat první potíže, nejčastěji jako zcela jiné a odlišné reakce, než je tomu běžné u zdravých dětí. Následně může dojít k matčině znejistění a ke snížení potřebné stimulace dítěte.

Další problémovou oblast představuje sociální učení. Dítě je ovlivňováno nejen záměrně působením výchovy, ale i mimovolně prožíváním každodenních životních situací. Jako příklad uvádí Šedivá (in ŠEDIVÁ, 2006) situaci šestiletého dítěte, které bylo vysláno do obchodu na nákup. Zatímco slyšící dítě získává novou životní zkušenost, prožívá příjemné pocity zvládnutého úkolu a posloucháním hovorů jiných zákazníků vnímá a zpracovává způsoby, jak okolí řeší problémy, které se ho přímo nedotýkají a tím se učí sociálnímu chování, dítě se sluchovou disabilitou je o tyto interaktivní situace ošizené, a tak má i méně sociálních zkušeností. Jeho sociální chování je proto na nižší úrovni a mohou se u něj objevovat určité specifické rysy, např. vztahovačnost nebo zvýšená míra egoismu.

U dětí se sluchovou disabilitou se obecně uvádí, že vývoj osobnosti jedince je ovlivňován hloubkou sluchové disability, dobou jejího vzniku, dobou, kdy byla vada diagnostikována, úrovní poskytované péče a zvláště pak prostředím, v němž se dítě vyvíjí a vyrůstá.

Osobnost jedince se sluchovou disabilitou se dá definovat a vymezit jen velmi obtížně. Leonhardt (in HORÁKOVÁ, 2012) udává, že mezi lidmi se sluchovou

disabilitou jsou sice určité shodné nebo podobné příznaky, ale každý jedinec prožívá svůj handicap svým zcela odlišným způsobem.

Specifika dětí se zrakovou disabilitou

Vliv zrakové disability na vývoj jedince z hlediska psychologického závisí na závažnosti této disability a věku, kdy k ní došlo. Nedostatek vizuálních podnětů, v jehož důsledku není dítě motivováno vizuálními podněty k jakékoliv činnosti, je příčinou senzorické deprivace a následné snížené činnosti, bez snahy jakéhokoliv objevování. Je proto velmi vhodné zajistit dítěti dostatek podnětů od jiných senzorických čidel – sluchových, hmatových, čichových, chuťových, v dostatečné míře se mu věnovat a začít s rozvojem kompenzačních smyslů (KEBLOVÁ, 1998).

U dětí se zrakovou disabilitou jsou rovněž negativně ovlivněny kognitivní funkce, neboť na ně působí menší množství podnětů, mají méně zkušeností a v neposlední řadě s tím souvisí také snížené pohybové možnosti. Ze stejných důvodů je i celková mozková činnost na nižší úrovni, než u zdravého dítěte.

Naproti tomu sluchové vnímání je dlouhodobě daleko více procvičováno, je tedy citlivější a výraznější. Také mechanická paměť dětí se zrakovou disabilitou je na velmi dobré úrovni, neboť díky ní si dotyčný uchovává přehled o tom, co vidí zdravý jedinec na první pohled, např. rozmístění nábytku.

Řeč je pro dítě se zrakovou disabilitou mnohem významnější, neboť jako jedna z mála dostupných možností plní komunikační a kognitivní funkci (LECHTA, 2002). Osobnost každého člověka se kromě jiného rozvíjí na základě vrozených dispozic a vlivů okolí. Celoživotním učním na základě těchto vlivů ve vzájemné interakci mezi jedincem a lidskou společností vzniká u daného jedince jev zvaný socializace. Jejím výsledkem je správný rozvoj sociální zkušenosti a orientace, jež vede k začlenění do společnosti (VÁGNEROVÁ, 2004).

Závažným omezením zrakových funkcí dojde k ovlivnění socializačních procesů postiženého člověka. Ztráta vizuálního kontaktu způsobuje problémy již od samého narození, kdy dítě není schopné opětvat pohled své matky. Pro jeho další vývoj je závažným nedostatkem ztráta možnosti neverbální komunikace, jež nám podstatným způsobem doplňuje obsah sdělení a je nedílným komunikačním prostředkem. Zcela nedosažitelné je u zrakové disability učení nápodobou, jeden z nejdůležitějších a nejnázornějších učebních způsobů. Nemałym problémem osob se zrakovou disabilitou

je též problém s prostorovou orientací, který může být častou příčinou nezájmu o jakékoli aktivitu mimo známé prostředí (VÁGNEROVÁ, 2012).

2.1.6 Integrace žáků se SVP

Jedním ze základních měřítek osobnosti člověka je jeho začlenění do společnosti, a tedy socializace. Dle úspěšnosti socializace si každý jedinec získává určité sociální chování, normy, hodnoty a stupeň v hierarchii společenského a kulturního okolí. Socializace je interakce vlastností bytosti jako individua s hodnotami, normami a sociálním charakterem všech členů společnosti (WHO, 2007, on-line).

Před rokem 1991 byla většina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zařazována (dále jen SVP) do speciálních oddělených škol. Základním dokumentem zabývajícím se vzděláváním žáků se SVP je školský zákon č. 561/2004 Sb. a doplňující vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními potřebami nebo mimořádně nadaných jedinců. Dle těchto zákonů a vyhlášek je žák se SVP osobou se zdravotním postižením či znevýhodněním a je přednostně vzděláván formou individuální integrace v běžné škole tak, aby to odpovídalo jeho potřebám, možnostem a podmínkám školy. Jinou možností je vzdělávání žáků se SVP formou skupinové integrace, a to ve speciálních školách či kombinováním dříve uvedených forem.

V současné době se u nás projevuje narůstající tendence integrování žáků, zvláště se smyslovou a tělesnou disabilitou, do běžných škol. Přestože integrace je vydávána za nejlepší cestu vzdělávání žáků se SVP, je vhodné zjistit individuální potřeby každého žáka se SVP a podle těchto zjištění doporučit poskytované služby (JEŠINA, 2011).

Podle Jankovského (in KURSOVÁ, 2009) je důležitá nejen vybavenost školy rehabilitačními, kompenzačními a učebními pomůckami, ale i její vnitřní atmosféra, celkové ztotožnění se s integrací žáků se SVP s učiteli, rodiči i samotnými žáky.

Jedním z integračních prvků pro osoby se SVP je aktivní účast na sportovních aktivitách jakékoliv úrovně. Takto získané pohybové zkušenosti jsou prokazatelně prospěšné pro jejich harmonický rozvoj a podporu zdravého životního stylu. Správná motorická kompetence osob se SVP úzce souvisí s rozvojem sociálních vztahů těchto jedinců (EICHSTAEDT, BARRY, 1992 in KURSOVÁ, 2009).

2.1.7 Přínosy pohybových aktivit pro osoby s disabilitou

Podle Krejčí (KREJČÍ, 2011) posilují adekvátní pohybové aktivity kosterní a svalový systém, posilují funkci kardiovaskulárního a dýchacího systému. Tvorbou endorfinu, zapříčiněného zvýšenou námahou, se člověku zlepšuje nálada a celkové pocity. Tělesná zdatnost rozvíjená pohybovými aktivitami příznivě působí na vývoj osobnosti člověka, zvyšuje tělesnou i duševní výkonnost a podporuje tělesnou i duševní rovnováhu. Bolach, B., Bolach, E., Kielan (in KREJČÍ, 2011) zdůrazňují nutnost zajistit adekvátní pohybové aktivity také žákům speciálních škol (žáci s rozmanitou lehkou mentální disabilitou), neboť u nich byla pozorována tělesná zdatnost velmi nízké úrovně.

Dle Evropské charty sportu má na sport právo každý člověk, včetně osob se zdravotním znevýhodněním. (EVROPSKÁ CHARTA SPORTU, on-line)

Kurová uvádí, že pohybové aktivity mají pro osoby s disabilitou mimořádný význam, protože kromě rozvíjení motoriky a pohybových dovedností také zvyšují úroveň jejich volních vlastností. Dále zmiňuje, že úkolem pohybové výchovy je rovněž zmírňování důsledků zdravotního postižení, a to právě prostřednictvím tělesných cvičení. Dalším aspektem pohybových činností je vytváření a osvojení si nových sociálních rolí, které vznikají při pohybových aktivitách a jež vyžadují spolupráci a společnou tvořivost (KURSOVÁ, 2009). Podle Americké národní zprávy o pohybové aktivitě a zdraví (JONES AND BATRLETT, 1996) přinášejí pohybové aktivity tyto zdravotní benefity:

- Lidé vykonávající pohybovou aktivitu střední intenzity mají menší úmrtnost, než lidé méně aktivní
- Pravidelnou pohybovou aktivitou je snižováno riziko úmrtí v důsledku kardiovaskulárních nemocí, zejména ischemickou chorobou srdeční
- Pravidelnou pohybovou aktivitou se oddaluje nebo zamezuje nástup vysokého krevního tlaku, u pacientů s hypertenzí se krevní tlak snižuje
- Pohybové aktivity snižují riziko onemocnění rakovinou tlustého střeva
- Snižují riziko onemocnění diabetem mellitu II. typu
- Pomáhají udržet normální svalovou sílu, správnou funkci kloubů, strukturu kostí
- Adekvátní pohybové aktivity nepoškozují klouby, nerozvíjí osteoartrózu a pro řadu pacientů s artrózou mohou být prospěšné

- Jsou důležité pro správný rozvoj kostry dětí a adolescentů a udržují kvalitu kostní tkáně v mladém věku
- Příznivě ovlivňují metabolismus tuků
- Redukují příznaky depresí a úzkosti a zlepšují náladu

Zdravotní hledisko sportu zdravotně postižených

Z lékařského hlediska tkví výhoda sportu pro jedince s disabilitou především v rehabilitačním a terapeutickém významu (POTMĚŠIL in ČAPKOVÁ, 2007).

Vhodně využívané sportovní aktivity zlepšují sportovci se zdravotním postižením motoriku, držení těla, prostorovou orientaci a koordinaci. Rovněž významně napomáhá zvyšování kloubních rozsahů, nápravě svalových disbalancí, přispívá k rozvoji silové úrovně a kompenzaci jednostranné zátěže. Jeho pomocí si osoby s disabilitou mohou udržet velmi dobrou fyzickou kondici, vytrvalost a celkové motorické dovednosti, jež jim pomáhají vyrovnávat se s každodenními úkoly (BĚLKOVÁ, 1998). Kábele (in KÁBELE in ČAPKOVÁ, 2007) uvádí, že sportovní aktivity osob s disabilitou omezují vznik civilizačních chorob, zapříčiněných nedostatkem pohybu.

Sociální význam sportu osob s disabilitou

Jedním z důležitých aspektů sportu je jeho sociální význam. Dochází při něm k překonávání sociálních bariér, navazování nových přátelství s osobami s disabilitou i zdravými jedinci, dochází k výměně informací a zkušeností. Všichni zúčastnění jsou nuceni vžívat se do svých sociálních rolí, zapojovat se do společných a společenských aktivit, čímž je omezen vznik sociální izolace (in KÁBELE in ČAPKOVÁ, 2007).

Podle Rychteckého (RYCHTECKÝ in ČAPKOVÁ, 2007) existují tři základní dimenze sportu:

- **Struktuální integrace** – je spojena s účastí různých sociálních skupin osob ve sportu. Jednotliví účastníci tak získávají pocit sounáležitosti v rámci dané skupiny, pocit přátelství a rovnosti
- **Sociokulturní integrace** – vztahuje se k hodnotám, představám
- **Socioafektivní integrace** – v ní je ovlivňován rozvoj a posílení sociálních vztahů

Psychologický význam sportu zdravotně postižených

Lidé s disabilitou nemají nějaké nové, zvláštní vlastnosti, ale objevují se u nich nové náročnější životní situace. disabilita je pro daného jedince zátěží, jež na něj působí, stojí za řadou konfliktů, z nichž některé jsou často neřešitelné, a způsobuje mnoho frustrací (VÁGNEROVÁ in ČAPKOVÁ, 2007).

2.2 Jihočeský kraj

2.2.1 Základní charakteristika Jihočeského kraje

Jihočeský kraj vznikl v roce 2000. Oficiální název Jihočeský dostal 30. 5. 2001, do této doby se nazýval krajem Budějovickým. Statutárním městem Jihočeského kraje jsou České Budějovice.

Z dlouhodobého hlediska je považován za kraj zemědělský s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Průmysl a jeho jednotlivá odvětví se zde tvořily až v průběhu minulého století.

Kraj zaujímá rozlohu 10 057km², což je asi 12,8 % celé České republiky. Leží z větší části v nadmořské výšce 400-600m, přičemž touto nadmořskou výškou jsou dány rovněž celkově drsnější klimatické podmínky. Nejvyšší bod jižních Čech bychom našli na vrcholku šumavské hory Plechý, ve výšce 1378 m/nm, zatímco nejnižší bod představuje hladina Orlické přehrady v okrese Písek. Sousedí s krajem Plzeňským, Středočeským, Jihlavským a z malé části i Brněnským. Celkově je do něj zařazeno sedm okresů - České Budějovice, Jindřichův Hradec, Písek, Tábor, Prachatice, Strakonice, a Český Krumlov. Nachází se zde 632 obcí, 196 škol a 10 nemocnic.

(Dostupné z <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/jihocesky-kraj.html>)

Kraj je protkán mnoha říčkami a potoky. Náleží do povodí horní a střední Vltavy. Dalšími přítoky jsou Lužnice, Otava, Malše, Sázava atd. Jihočeský kraj vyniká také rybníkářstvím. Je zde vybudováno přes 7000 rybníků s celkovou výměrou přes 30 000 hektarů. Mezi největší patří rybníky Rožmberk, Bezdrev nebo Horusický rybník. Kromě rybníků jsou však na povodí Vltavy vybudována ještě velká vodní díla jako vodní nádrž Lipno, která je zároveň největší vodní plochou v ČR, dále pak Orlická a Římov. Při budování JE Temelín vyvstala nutnost kontinuální dodávky vody, proto byla vystavěna

také vodní nádrž Hněvkovice (Dostupné z: [http://notes3.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003BA085/\\$File/e31101111.pdf](http://notes3.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003BA085/$File/e31101111.pdf)).

2.2.2 Horská pásma jižních Čech

V jižních Čechách můžeme najít dvě horská pásma. Jedním jsou Novohradské hory a druhým horským pásmem je Šumava.

Novohradské hory

Novohradské hory zauímají rozlohu 162 km² na pomezí České republiky a Rakouska. Nachází se na území mezi městy Nové Hradý, Benešovem nad Černou, Dolním Dvořištěm a Malonty a směrem k Rakousku se táhnou téměř až k údolí Dunaje. Horského klimatického pásma dosahuje v novohradských horách celkem 18 vrcholů, z nichž pouze 3 leží na území České republiky. Jsou to Kamenec (1072 m n. m.), Myslivna (1040 m n. m.) a Vysoká (1034 m n. m.). Novohradské hory jsou výjimečné hlavně díky nádherné zachovalé přírodě, díky poloze v bývalém hraničním pásmu, ušetřenému zásahů člověka, díky čemuž zde byl v roce 2000 vyhlášen Přírodní park Novohradské hory (Dostupné z: <http://www.novohradky.info/>).

Na území Novohradských hor můžeme najít množství přírodních zajímavostí, mezi ty nejznámější patří pravděpodobně Terčino údolí, Žofínský prales a Hojná Voda.

Chráněný park Terčino, případně Terezino údolí se rozprostírá asi 1 km jihozápadně od Nových Hradů v údolí říčky Stropnice. Původně krajinářský park byl zřízen ve druhé polovině 18. století hrabětem Janem Buqoyem a má rozlohu přibližně 140 ha. Jméno dostal po hraběnce Terezií Buqoyové, na jejíž popud byl založen. Na území parku jsou vysázeny tuzemské i exotické dřeviny, které je možné obdivovat z vycházkového okruhu a dvou naučných stezek. Je zde i několik staveb určených k lázeňskému účelům, z nichž nejznámější je patrně Modrý dům z konce 18. století a hlavní lázeňská budova spolu se Švédským domem z období romantismu (19. století). V západní části parku je uměle vybudován vodopád na říčce Stropnici a na východním okraji se rozkládá původně gotická tvrz Cuknštejn (Dostupné z: <http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=prir/novohory.htm>).

Žofínský prales a Hojná Voda

Tyto dvě oblasti jsou nejstaršími rezervacemi u nás i ve střední Evropě. Nařízením majitele panství Nové Hradky hraběte Jiřího Františka Augusta Buqoye z 28. srpna 1838 byla vyhlášena ochrana nad oběma pralesy.

Žofínský prales (o rozloze 102 ha) leží na severních svazích Stříbrného vrchu, jihovýchodně od osady Žofín. Jeho povrch je zvrásněn četnými roklinami s několika menšími potůčky. I přestože u většiny plochy pralesa byl doložen jeho přirozený vývoj, neobešly se některé jeho části bez zásahů člověka - těžba a zpracování souší a vývratků. V době 1. i 2. světové války se zde také těžily tzv. loďářské výřezy. Žofínský prales je znám především velmi starými dřevinami, z nichž některé dožívající dosahují 300-400 let a výšky 40–50 metrů. Největší z nich, Žofínská královna jedlí, měřila 51 m a její stáří se odhadovalo na 425 let. Zlomila se při prudkém větru v lednu 1975. Prales je zároveň významným biotopem ohrožené ptačí fauny. K nejvýznamnějším patří čáp černý, datlík tříprstý, holub doupňák nebo lejsek malý. Z důvodu zajištění nerušeného vývoje pralesa ale není přístupný veřejnosti (Dostupné z: <http://www.novohradky.info/zofinsky-prales.html>).

Hojná voda je vedena na seznamu UNESCO. Prales o rozloze 8,56 ha byl založen roku 1838 hrabětem Jiřím Buqoyem. Rozkládá se na svazích hory Vysoká, asi 4 km od obce Hojná voda. Je tvořen z pozůstatků přestárlých buků, jedlí, smrků a javorů klenu a kromě okolních porostů se již neobnovuje. V současnosti je přístupný po červené turistické značce, případně je možné absolvovat naučnou stezku kolem Žofínského pralesa, jež v první části kopíruje tzv. Süsovu cestu (Dostupné z: <http://www.novohradky.info/praleshojnavoda.html>).

Blanský les

Blanský les je neobvykle zachovalý krajinný celek v předhůří Šumavy, ležící nedaleko města Český Krumlov, do jehož územního celku částečně spadá. Chráněná krajinná oblast zde byla vyhlášena roku 1990 a má rozlohu přibližně 212 km². Blanský les je vrchovina připomínající svým tvarem podkovu, jejíž nejvyšší a nejznámější vrchol Kleť dosahuje nadmořské výšky 1084 m. Kromě řeky Vltavy, tvořící jihovýchodní hranici oblasti, se zde nachází říčka Polečnice a Křemežský potok, vlévající se do Vltavy pod zříceninou hradu Dívčí Kámen.

Jsou zde zachována poměrně rozsáhlá lesní společenstva blížící se druhově původnímu složení vegetace. Velmi cenná je i nelesní vegetace rostoucí na vápencových a hadcových podkladech a rostlinstvo původně slatinných luk a pramenišť. K vidění jsou zde i různé druhy chráněných, fytogeograficky významných rostlin.

Kromě přírodních krás můžeme v Blanském lese obdivovat i krásy mnoha historických památek, jež se zde nacházejí. Registrovaných památkových objektů je více než sto, přičemž památek, které se do registru nedostaly, je ještě mnohem více.

Šumava

Šumava představuje rozsáhlé pohoří táhnoucí se podél hranic Česka, Rakouska a německého Bavorska. Jeho součástí je hlavní evropské rozvodí, jež se dělí mezi Severní a Černé moře. Historie si pro Šumavu uchovala mnoho názvů, původní a historicky prvně doložený je *Gabreta*, který pochází z keltštiny a znamená Pohoří kozorohů nebo také Ovčí hory. Jako o *Lesu* se o Šumavě zmiňuje Kosmova kronika nebo o *Bavorském lesu* kronika Dalimilova. V současnosti užívaný název *Šumava* použil jako první pravděpodobně Antonio Bonfini ve svém díle *Rerum Hungaricum* z roku 1565. Tento název poté provází i díla Bohuslava Balbína či Pavla Stránského ze Zap a dochoval se dodnes. Pochází z praslovanského slova *šuma*, což znamená hvozd nebo hustý les. Německá strana, která se spolu s rakouskou vyznačuje strmějšími svahy než na straně české, bývá nazývána Bavorský nebo Zadní Bavorský les. Přední Bavorský les leží o něco jižněji a od Šumavy jej dělí údolí řeky Řezná (Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0umava>).

Sport a sportovní aktivity na území Šumavy

Šumava, její nádherná příroda, lesy, skály a její svahy přímo vybízejí k provozování mnoha sportů a rekreačních činností, ať již v letním, nebo zimním období.

Sjezdové lyžování

I pro provozování zimních sportů jsou na Šumavě velmi dobré podmínky. Pro sjezdové lyžování je zde vybudováno několik středisek. Pravděpodobně nejznámější jsou střediska:

Lipno – moderní pětihvězdičkové lyžařské středisko pro rodiny s dětmi, disponuje devíti sjezdovkami v celkové délce 8,3 km, třemi 4sedačkovými lanovkami a dvěma dětskými hřišti.

Zadov – Churáňov – celkem 7 sjezdovek s úhrnnou délkou 4,7 km lehké až střední obtížnosti, dvěma lanovkami a pěti lyžařskými vleky.

Kubova Hut' – nacházející se u stejnojmenné obce je vhodný pro lyžaře všech výkonnostních skupin, nabízí 4 modré sjezdovky, jednu černou a výborně vybavený snowpark.

České Žleby – nabízí 2 lyžařské vleky, 2 hlavní sjezdové tratě a jiné pro volnou jízdu, snowpark.

Kvilda- svou polohou a převýšením ideální pro rodiny s dětmi a začátečníky, jsou zde celkem 3 vleky pro veřejnost a 2 pro lyžařské školy SKI Kvilda, snowpark, sáňkařský svah.

(Dostupné z: <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/sumava.html>).

Běžecké lyžování

Oblast Šumavy a Pošumaví nabízí pro příznivce běžeckého lyžování nejrozsáhlejší síť udržovaných tratí u nás. Její celková délka je přibližně 550 km, přičemž každoročně přibývají nové kilometry tratí a ztraktivňují tak ještě více toto území. Většina z těchto tras leží v oblasti Národního parku Šumava.

Všechny šumavské lyžařské trasy jsou také zahrnuty v projektu „*Bílá stopa na Šumavě*“, jehož cílem je monitorování a koordinace systému údržby, ochrany krajiny, jednotné propagace a získávání finančních prostředků na sezónní a předsezónní údržbu a nákup a opravy údržbových prostředků (Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/sumava/zimni-trasy/bezecke-stopy/>).

Sáňkování, snowtubing, hry na sněhu

V mnohých sjezdových lyžařských střediscích je možné provozovat i jiné sporty než jen běžky, sjezdové lyžování nebo snowboarding. Téměř každý areál má „plácek“, na němž je možno sáňkovat či bobovat. Pro tyto příležitosti má většina ubytovacích zařízení, ale i ski areálů v nabídce zapůjčení bobů, popřípadě sáněk. Pokud by si někdo chtěl užít i jiného druhu zábavy, je v některých areálech k dispozici dráha na snowtubing. Jedná se o novou zábavnou sportovní disciplínu, jejímž základem je zdolávání zasněžených svahů jízdou na nafouknuté gumové pneumatice, případně gumovém kole, určeném přímo pro tento druh sportu. Vzhledem k tomu, že se jízda provádí v předem připravené trati s mantinely, je relativně bezpečná.

Kromě těchto sportů je dále možné provozovat, za pomoci jednoduchých pomůcek, jakékoliv hry na sněhu, které budou děti zvládat. Mohou to být například psychomotorické hry, aktivizační hry apod.

Za velmi vhodnou aktivitu, jež se dá provozovat v podstatě kdykoliv a kdekoliv, je považována jóga. Jóga je soubor tělesných (ásany), duševních (meditace) a dechových (pránajámy) cvičení podporujících a blahodárně působících na nervový, pohybový a oběhový systém, s velmi kladným vlivem na celkovou relaxaci a uvolnění těla (Krejčí, 2011).

3 VÝZKUMNÁ ČÁST

3.1 Cíle a úkoly bakalářské práce

Jedním z cílů bakalářské práce je prozkoumat možnosti vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let do horského prostředí jižních Čech, zjištění a zmapování ubytovacích zařízení a sportovních areálů, které tyto děti neodmítají, případně jaké benefity při využití jejich služeb nabízejí. Dále bude zjišťována dopravní dosažitelnost těchto míst.

Další část práce je orientována na otázku, zda je Šumava dětmi s disabilitou v zimním období navštěvována, případně jaké množství dětí tuto část Jihočeského kraje navštívilo. Účelem bakalářské práce je, kromě přehledu návštěvnosti, zjistit také, jakých sportovních a odpočinkových aktivit se děti s disabilitou na Šumavě mohou účastnit. Ze zjištěných údajů a vyhodnocených dat bude bakalářská práce potvrzovat, či vyvracet, zda děti s disabilitou ve věku od 8- 15 let mohou navštěvovat Šumavu v zimních měsících, zda je jim poskytováno ubytování, případně jsou-li jim nabídnuty nějaké výhody, a to jak v ubytovacích službách, tak v nabídkách sportovních areálů a ski center.

Úkoly práce

- Vyhledat a nastudovat odbornou literaturu vztahující se k dané problematice, na základě dosažených znalostí vypracovat teoretickou část bakalářské práce.
- Oslovit školy v Jihočeském kraji a metodou řízeného rozhovoru zmapovat dostupnost řízených pohybových aktivit v zimním horském prostředí pro děti s disabilitou mentální, sluchovou a zrakovou, dostupnou na těchto školách.
- Pomocí internetové ankety zjistit možnosti ubytování dětí s disabilitou mentální, sluchovou a zrakovou v horském prostředí Šumavy.
- Pomocí internetové ankety zmapovat možnosti vstupu dětí s disabilitou do Ski areálů v oblasti jižních Čech, možnosti využití dětmi s disabilitou a dostupné služby.
- Oslovení ski škol, zmapování a ověření dostupnosti služeb dětem s disabilitou.
- Získané výsledky analyzovat, vytvořit statistiku a porovnat. O zjištěných výsledcích dále diskutovat a vyvodit závěry.

Výzkumné předpoklady

Pro výzkum byly v bakalářské práci stanoveny následující předpoklady. Na základě provedeného výzkumu se očekává jejich zodpovězení a zhodnocení výsledků v závěrečné diskuzi.

- P1 V Jihočeském kraji v oblasti Šumavy je více než 80 % ubytovacích kapacit schopných a ochotných ubytovat děti s disabilitou.
- P2 V Jihočeském kraji v oblasti Šumavy je ve všech zkoumaných ski areálech možnost řízených pohybových aktivit pro děti s mentální, sluchovou nebo zrakovou disabilitou.
- P3 Více než 50 % ředitelů základních škol, speciálních škol a stacionářů připravuje jednodenní či několikadenní zájezdy s řízenými pohybovými aktivitami do oblasti Šumavy.

3.2 Metodologie

3.2.1 Charakteristika souboru

Pro výzkumné šetření jsem zvolil děti s disabilitou ve věku od 8 do 15 let. Výzkum probíhal na jihočeských školách, ski areálech a ski školách v jihočeském regionu Šumavy a v hotelech a penzionech ležících v blízkosti ski areálů. Výzkumný soubor byl složen ze 40 základních škol jihočeského kraje, z nichž bylo později počítáno jen s 25 školami, do kterých dochází děti s disabilitou. Dále ze 7 ski areálů a ski škol ležících v jihočeském regionu Šumavy. Z ubytovacích zařízení jsem vybral pouze ty, které mají ubytovací kapacitu 20 a více hostů, dostal jsem celkem 35 penzionů a hotelů, ležících v blízkosti jihočeských šumavských sportovních areálů.

3.2.2 Organizace výzkumného šetření

Pro řešení jednotlivých zadaných úkolů jsem zvolil několik různých metod. Internetovou dotazníkovou metodou a telefonickým dotazováním jsem zjišťoval údaje o možnosti ubytování dětí s disabilitou v šumavských penzionech a hotelech. Kromě možnosti ubytování byly zjišťovány také poskytované služby a rekreačně sportovní vyžití v dané ubytovací jednotce.

Rozeslal jsem celkem 35 e-mailových dotazníků. Dotazník se skládal z devíti otázek, týkajících se možnosti ubytování a nabízených výhod pro děti s disabilitou.

Z důvodu malého zájmu o vyplnění dotazníku ze strany ubytovatelů bylo pro získání části potřebných informací využito možnosti telefonického rozhovoru. Vyplněné dotazníky byly převedeny do databáze excel k pozdějšímu vyhodnocení.

Metoda dotazování prostřednictvím e-mailové korespondence byla uplatňována i při oslovení ski areálů a ski škol. Jednoduchým dotazníkem tak byly zjišťovány možnosti vstupu dětí s disabilitou do prostor sportovních areálů a nabídka využitelných služeb. Výsledky byly opět převedeny do souboru excel k vyhodnocení.

Jednotlivé školy byly dotázány na možnosti výuky zimních sportů dětí s disabilitou a již dosažené zkušenosti v práci s těmito dětmi.

S řediteli základních škol a speciálních zařízení jsem vedl přímý nebo telefonický řízený rozhovor podle předem připravených otázek, týkající se pořádání zájezdů a pobytových akcí v prostředí zimní Šumavy, možnosti ubytování dětí a jejich sportovních aktivit v šumavském regionu.

Použité metody

Při sestavování bakalářské práce byly použity tyto metody:

- Explorativní metody (PELIKÁN, 2006)
- Obsahová analýza literatury (MIOVSKÝ, 2006)
- Dotazování (HENDL, 2008)
- Řízený strukturovaný rozhovor (HENDL, 2008)

3.3 Výsledky výzkumu možností vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let do jihočeského horského prostředí

Východiskem výzkumu této bakalářské práce se staly jednak vzdělávací a výchovné instituce (základní školy, speciální školy, stacionáře) a jednak hotely, penziony, ski areály a s nimi spolupracující ski školy, jež se nacházejí v Jihočeském kraji. Jednotlivé instituce byly dotazovány jak prostřednictvím e-mailů, tak především telefonickým rozhovorem. Cílem bylo zjistit, jaké služby a možnosti tyto instituce nabízejí dětem s disabilitou ve věku 8-15 let.

Podle typu konkrétních institucí byly upraveny také jednotlivé dotazníky. U základních (v jednom případě se jednalo o školu alternativní waldorfskou)

a speciálních škol či stacionářů otázky zjišťovaly, zda tyto instituce vůbec nabízejí dětem s disabilitou možnost navštěvovat horské prostředí (pro tento region byla vybrána Šumava), a pokud ano, byly zjišťovány podrobnější informace (viz níže). Na rozdíl od toho hotely, penziony a ski areály byly dotazovány především na možnost ubytování a poskytované služby, které dětem s disabilitou v tomto věku nabízejí, jaké výhody jsou jim poskytovány apod.

3.3.1 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvujících základní školy jižních Čech do jihočeského horského prostředí

Dotazník č.1 (anketa vlastní konstrukce)

Navštěvují Vaši školu děti s disabilitou mentální, zrakovou nebo sluchovou?	Ano	Ne	
Jaké možnosti sportovního vyžití mají žáci s disabilitou na Vaší škole?			
Jsou na Vaší škole organizovány nějaké sportovní či pobytové zájezdy pro děti?	Ano	Ne	
Jsou tyto zájezdy organizovány do horského prostředí jižních Čech (Šumava)?	Ano	Ne	
Podle čeho zájezdy vybíráte?			
Jaké možnosti sportovního vyžití na zájezdech připravujete?			
Zajišťujete na tyto výlety osobu s kvalifikací pro práci s dětmi s disabilitou?	Ano	Ne	
Myslíte si, že je počet ubytovatelů schopných ubytovat děti s disabilitou dostatečný?	Ano	Ne	Nevím
Myslíte si, že je dostatečný počet sportovních areálů přístupných dětem s disabilitou?	Ano	Ne	Nevím
Myslíte si, že sportovní areály a ubytovací střediska jsou dostatečně přístupná dětem s disabilitou?	Ano	Ne	Nevím

Vycházejí Vám hotely a ubytovací zařízení Jižních Čech vstříc při ubytování a péči o děti s disabilitou?

Ano

Ne

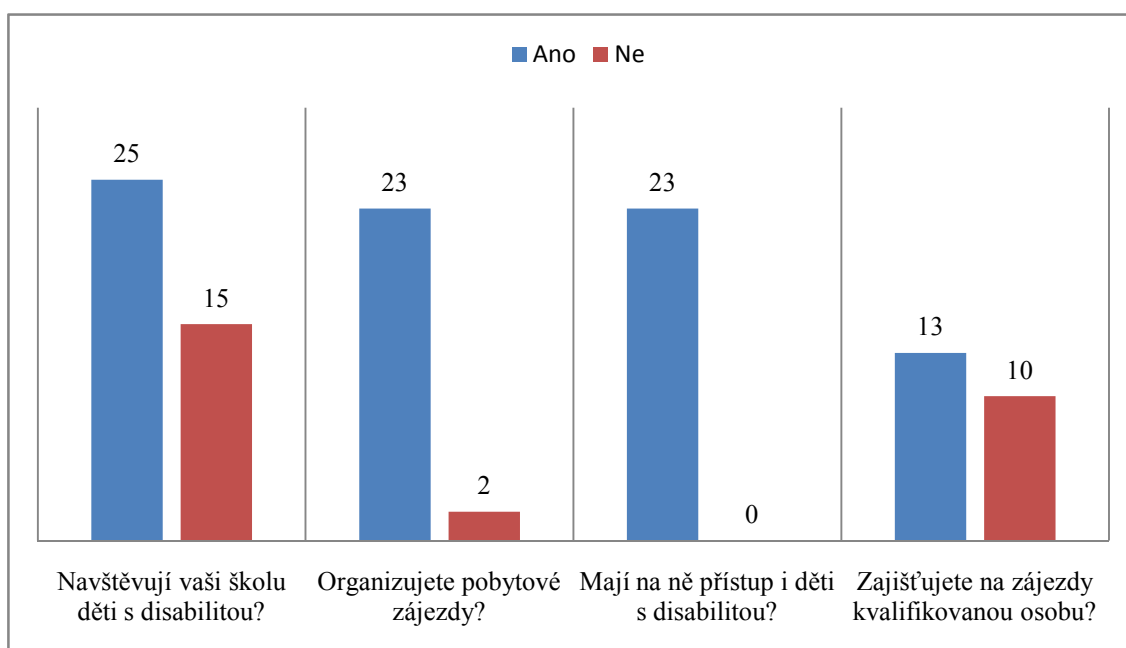
Jakým způsobem?

Je problém s ubytováním dětí s disabilitou?? Pokud ano, jaký?

Jak vás ubytovací zařízení přijímají?

Souhrnné odpovědi dotazníku č. 1, zjišťující, zda jednotlivé základní školy navštěvují děti s disabilitou, možnosti sportovního vyžití a absolvování pobytových zájezdů do horského prostředí jižních Čech.

	Ano	Ne	Nevím
Navštěvují Vaši školu děti s disabilitou mentální, zrakovou nebo sluchovou?	25	15	
Jaké možnosti sportovního vyžití mají žáci s disabilitou na Vaší škole?			
Jsou na Vaší škole organizovány nějaké sportovní či pobytové zájezdy pro děti?	23	17	
Jsou tyto zájezdy organizovány do zimního horského prostředí jižních Čech (Šumava)?	20	20	
Podle čeho zájezdy vybíráte?	Cena (23), sportovní aktivity (20),		
Jaké možnosti sportovního vyžití na zájezdech připravujete?			
Zajišťujete na tyto výlety osobu s kvalifikací pro práci s dětmi s disabilitou?	13	10	
Myslíte si, že je počet ubytovatelů schopných ubytovat děti s disabilitou dostatečný?	18		5
Myslíte si, že je dostatečný počet sportovních areálů přístupných dětem s disabilitou?	18		5
Myslíte si, že sportovní areály a ubytovací střediska jsou dostatečně přístupná dětem s disabilitou	18		5
Vycházejí Vám hotely a ubytovací zařízení Jižních Čech vstřícně při ubytování a péči o děti s disabilitou?	23		
Jakým způsobem?	Cenou, poskytované služby v ceně, stravování,		
Je problém s ubytováním dětí s disabilitou?? Pokud ano, jaký?		23	
Jak vás ubytovací zařízení přijímají?	Bez problémů		

Graf č. 1: Přehled návštěvnosti škol dětmi s disabilitou, organizace pobytových zájezdů, využití zájezdů dětmi s disabilitou a zajištění kvalifikovaných osob pro děti s disabilitou.

Graf č. 1 znázorňuje odpovědi na otázky, zda jsou základní školy navštěvovány dětmi s disabilitou, zda jsou na těchto školách organizovány pobytové zájezdy na Šumavu, možnosti sportovního vyžití na zájezdech a zajištění kvalifikované osoby. Z grafu vyplývá, že ze 40 oslovených je jen 25 škol, do nichž dochází děti s disabilitou. Z nich celkem 23 organizuje pobytové zájezdy do horského prostředí jižních Čech. Ve všech těchto školách mají děti s disabilitou možnost se zájezdů zúčastnit. V poslední části grafu je uveden poměr mezi školami, které zajišťují na jmenované zájezdy kvalifikovanou osobu pro práci s dětmi s disabilitou a školami, jež si na to vystačí vlastními silami.

Diskuse

Děti s disabilitou ve věku 8-15 let dnes běžně navštěvují základní školy, ať už se jedná o disabilitu mentální, zrakovou či sluchovou. Proto jsme se ve výzkumu zaměřili také na tyto instituce spadající do Jihočeského kraje, a to s cílem zjistit, jaké možnosti sportovního vyžití jsou žákům s disabilitou ve věku 8-15 let nabízeny, zda pro ně školy pořádají nějaké pobytové či sportovní zájezdy do horského prostředí jižních Čech a v neposlední řadě, jsou-li v takových případech dětem k dispozici kvalifikovaní pedagogové pro práci s dětmi s disabilitou a zda jim areály, které navštěvují, vycházejí

vstříc v poskytovaných službách, včetně poskytování nejrůznějších individuálních výhod.

Ve výzkumu bylo de facto pracováno s 25 základními školami Jihočeského regionu, z nichž jedna byla alternativní škola Waldorfská v Českých Buřovicích. Zbývající školy (15) totiž uvedli, že jejich instituci děti s disabilitou nenavštěvují.

Dříve než byl výzkum orientován na zmapování možností přístupu dětí s disabilitou do horského prostředí jižních Čech, byli ředitelé základních škol dotázáni na možnosti sportovního vyžití dětí s disabilitou přímo v prostředí školy, kterou navštěvují. Všichni dotázáni se shodli na sportovních a zájmových hrách, ať už v rámci tělesné výchovy, nebo v rámci dílčích sportovních kroužků (např. florbal, aerobic, volejbal, popřípadě stolní tenis, běžky). Pohybové aktivity, které jsou dětem s disabilitou na školách nabízeny, působí příznivě na jejich psychický i fyzický stav a zároveň rozvíjejí jejich osobnost.

Zbývající otázky byly již směřovány k pobytům těchto dětí v horském prostředí jižních Čech. Drtivá většina (92 %) škol jezdí s dětmi s disabilitou na zimní pobytové zájezdy do horského prostředí. Pouze 2 školy (tj. ZŠ Vacov a ZŠ Prachatice) tyto aktivity nepořádají. Ostatní školy rovněž uvedly, že jezdí konkrétně do horského pásma Šumavy, vyjma ZŠ školy v Mladé Vožici, která namísto jižních Čech pořádá zimní pobyty s dětmi v Orlických horách. Rozhodujícím faktorem pro výběr konkrétní lokality je pochopitelně finanční stránka, a tedy cena nabízeného pobytu, popř. možnosti výletů po okolí, poskytované služby apod.

Možnosti ubytování, kterých mohou vyučující s dětmi s disabilitou využít, jsou rozsáhlé. V 78 % (tj. 18 škol z celkových 23 dotazovaných) byly oslovené školy spokojené s nabídkou ubytování, tedy jejich možnosti se jevily jako dostatečné. Stejný počet dotázaných se rovněž domnívá, že přístupnost daných ski areálů a lyžařských středisek je přístupná bez jakýchkoli komplikací.

Všech 23 ZŠ, které s dětmi do horských středisek jezdí, také uvedlo, že jim ubytovací zařízení vycházejí pravidelně vstříc, a to především v oblasti finanční (individuální cenové nabídky), poskytovaných službách a ve stravování. I z tohoto důvodu se při ubytování v daných prostředích nesetkávají s žádnými problémy a jsou přijímáni vždy vstřícně.

Zimní zájezdy pro děti s disabilitou ve věku 8-15 let bývají vždy u všech dotázaných škol orientovány na lyžařské aktivity a pěší turistiku po okolí. Dětem s disabilitou je tak během zimního výcvikového pobytu vždy poskytována možnost

sjezdového i běžeckého lyžování, přičemž ZŠ Vimperk nabízí také možnost sportovního využití na snowboardu. V cca 56 % případů (tj. 13 škol z celkových 23 škol, které s dětmi jezdí do horských prostředí) mají školy pro tyto zimní aktivity zajištěnu vždy alespoň jednu kvalifikovanou osobu pro práci s dětmi s disabilitou, což je vždy výhodou.

3.3.2 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvujících speciální školy jižních Čech do jihočeského horského prostředí

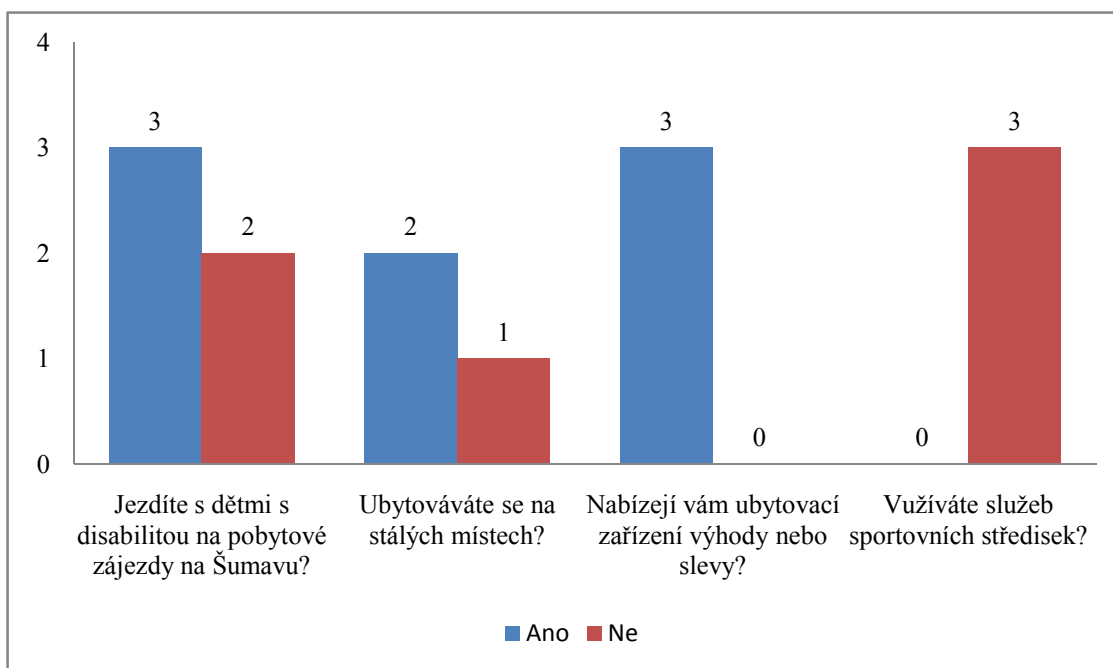
Dotazník č. 2 (anketa vlastní konstrukce)

1. Jezdíte s dětmi ve věku od 8 – 15 let s disabilitou na pobytové zájezdy na Šumavu?		
Ano		Ne
2. Pokud ne, proč?		
3. Ubytováváte se ve stále stejných hotelech?		
Ano		Ne
4. Jak vás přijímají?		
5. Nabízejí vám nějaké výhody?		
Ano	Ne	Nevím
6. Jaké sporty na Šumavě provozujete?		
7. Využíváte služeb sportovních středisek?		
8. Jaký je přístup personálu sportovních středisek k dětem s disabilitou?		
9. Jak vás přijímají?		

Souhrnné odpovědi dotazníku č. 2 pro speciální školy

	Ano	Ne
Jezdíte s dětmi ve věku od 8 – 15 let s disabilitou na pobytové zájezdy na Šumavu?	3	2
Pokud ne, proč?	Finanční důvody, jednodenní stacionáře nemohou z důvodu ztráty dotací jezdit na týdenní pobyty.	
Ubytováváte se ve stále stejných?	2	1
Jak vás přijímají?	Velmi dobře, vycházejí nám různými způsoby vstříc: finanční, stravovací, ubytovací	
Nabízejí vám nějaké výhody?	finanční, stravovací, ubytovací	
Jaké sporty na Šumavě provozujete?	Běžky, turistika, sjezdové lyžování, sáňkování, bobování	
Využíváte služeb sportovních středisek?		3
Jaký je přístup personálu sportovních středisek k dětem s disabilitou?		
Jak vás přijímají?		

Pomocí internetu bylo na území jihočeského kraje nalezeno celkem 5 speciálních škol. Souhrnné odpovědi dotazníku č. 2 ukazují možnosti těchto škol v organizování zájezdů na Šumavu, důvody pro jejich neuskutečnění, přístup ubytovatelů a možnosti organizovaného sportovního vyžití žáků speciálních škol na těchto zájezdech.

Graf č. 2: Počet speciálních škol pořádajících zájezdy na Šumavu, poměr nabízených výhod, slev a využití těchto slev.

Graf č. 2 pro speciální školy dává odpovědi na nejvíce sledované otázky, týkající se možností organizování pobytových zájezdů na Šumavu, změn ubytovacích zařízení, možnosti nabízených výhod a četnosti využívání služeb sportovních středisek

Diskuse

Na základě vyhodnocených údajů lze konstatovat, že 60 % dotázaných speciálních škol v Jihočeském kraji navštěvují s dětmi s disabilitou ve věku 8-15 let šumavské horské prostředí. Zbývajících 40 % odpovědělo negativně, avšak důvodem, proč s dětmi tyto akce nepořádají, jsou nedostatečné finanční prostředky.

V případě speciálních škol, které tyto výlety pořádají, převažovala tendence navštěvovat stejné typy ubytování či hotelů. Jako osvědčené se tedy jevily například Ski areál Javorník nebo Horská Kvilda Orságová. Avšak tábořská speciální škola ubytovává děti vždy v jiné lokalitě (např. Kovářov, Nové Hutě apod.). Výhodou ubytování na stejných místech bývá především dobrá znalost daného prostředí z hlediska vychovatelů či vyučujících a snazší práce s dětmi. Učitelé v těchto případech vědí, na co si musí v daném prostředí dávat pozor, ale zároveň jaké služby jsou zde nabízeny, co mohou dětem nabídnout apod.

Opačný přístup pak zejména umožňuje poznat více typů prostředí, ubytování, možností a nabízí především příležitost pro srovnání, jeho výhodou je tedy vyšší

variabilita. Avšak vyučující musí být připraveni také na možné problémy neznámého prostředí, se kterými se jinde doposud třeba nesetkali.

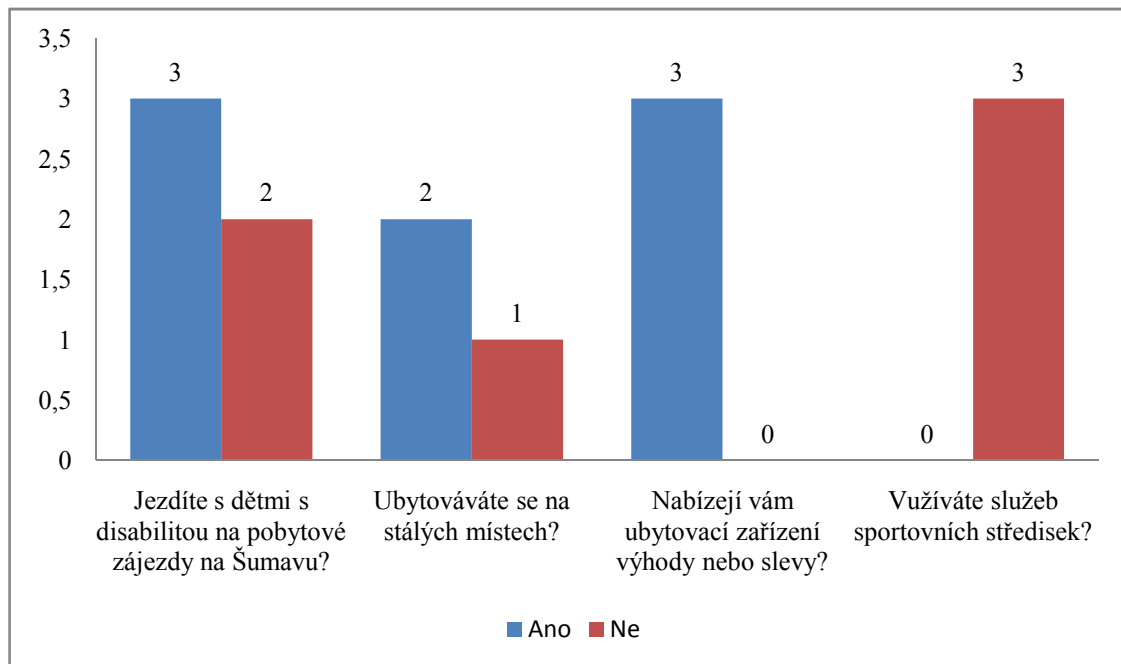
Přes tyto skutečnosti však všichni dotázaní uvedli, že se dosud nesetkali s žádnými problémy při přijetí dětí s disabilitou. Děti jsou tedy obvykle vítány velice vstřícně a bez komplikací. V některých ubytovacích zařízeních jsou jim navíc poskytovány nejrůznější finanční výhody (nižší individuální ceny).

Děti s disabilitou ze speciálních škol v Jihočeském regionu praktikují v horském prostředí Šumavy nejrůznější sportovní aktivity, zejména běžkování, sáňkování, hry na sněhu, bruslení či pěší turistiku.

3.3.3 Možnosti vstupu dětí s disabilitou navštěvující stacionáře jižních Čech do jihočeského horského prostředí

Souhrnné odpovědi dotazníku č. 2 pro týdenní stacionáře

	Ano	Ne
Jezdíte s dětmi ve věku od 8 – 15 let s disabilitou na pobytové zájezdy na Šumavu?	3	
Pokud ne, proč?		
Ubytováváte se ve stále stejných?	2	
Jak vás přijímají?	Velmi dobře, vycházejí nám různými způsoby vstříc: finanční, stravovací, ubytovací	
Nabízejí vám nějaké výhody?	finanční, stravovací, ubytovací	
Jaké sporty na Šumavě provozujete?	Běžky, turistika, sjezdové lyžování, sáňkování, bobování	
Využíváte služeb sportovních středisek?		3
Jaký je přístup personálu sportovních středisek k dětem s disabilitou?		
Jak vás přijímají?		

Graf č. 3: Poměr stacionářů pořádajících výlety na Šumavu, nabídky a využití slev a výhod v ubytovacích zařízeních a sportovních střediscích.

Graf č.b3 nám, stejně jako grafu č.2, dává odpovědi na otázky možnosti organizování pobytových zájezdů na Šumavu, ubytování ve stejných či jiných ubytovacích zařízeních, nabídku výhod a slev a přehled o využití služeb sportovních středisek, tentokrát pro týdenní stacionáře.

Diskuse

Stacionáře jsou instituce poskytující pomoc a podporu lidem s mentálním a přidruženým kombinovaným postižením s důrazem na respektování jejich práv, individuálních potřeb a dosahování co nejvyšší míry soběstačnosti při zvládnání běžných životních situací (Dostupné z: http://domovlibnic.cz/?Naše_služby:Týdenní_stacionář)

V rámci výzkumu byl pověřeným osobám stacionářů předložen stejný dotazník jako v případě speciálních škol. Snaha stacionářů navštěvovat s dětmi s disabilitou ve věku 8-15 let horské prostředí Šumavy se potvrdila ve všech případech. Všichni dotazovaní také uvedli, že se ubytovávají vždy ve stejných hotelích, o výhodách této tendence bylo pojednáno již výše. V případě stacionářů byly oblíbenými ubytovacími středisky opět Horská Kvilda Orságová nebo nově Rožmberk nad Vltavou. Také zkušenosti sociálních pracovníků a dětí s disabilitou v těchto typech ubytování byly pozitivní, neboť i oni byli vždy přijati vstřícně a bez jakýchkoli problémů. Ubytovací

personál jim pak vyšel vstříc v mnoha ohledech. Nabízeny jsou jim jak slevy na pobyt, tak také na stravu, k dispozici mají všechny typy pokojů a zároveň je jim umožňován i doprovodný program.

Své sportovní vyžití pak praktikují zejména při bobování, sáňkování, běžkování či sjezdu na lyžích a v neposlední řadě, podobně jako u škol speciálních, také při pěší turistice.

3.3.4 Možnosti vstupu dětí s disabilitou do ski areálů a ski škol jižních Čech

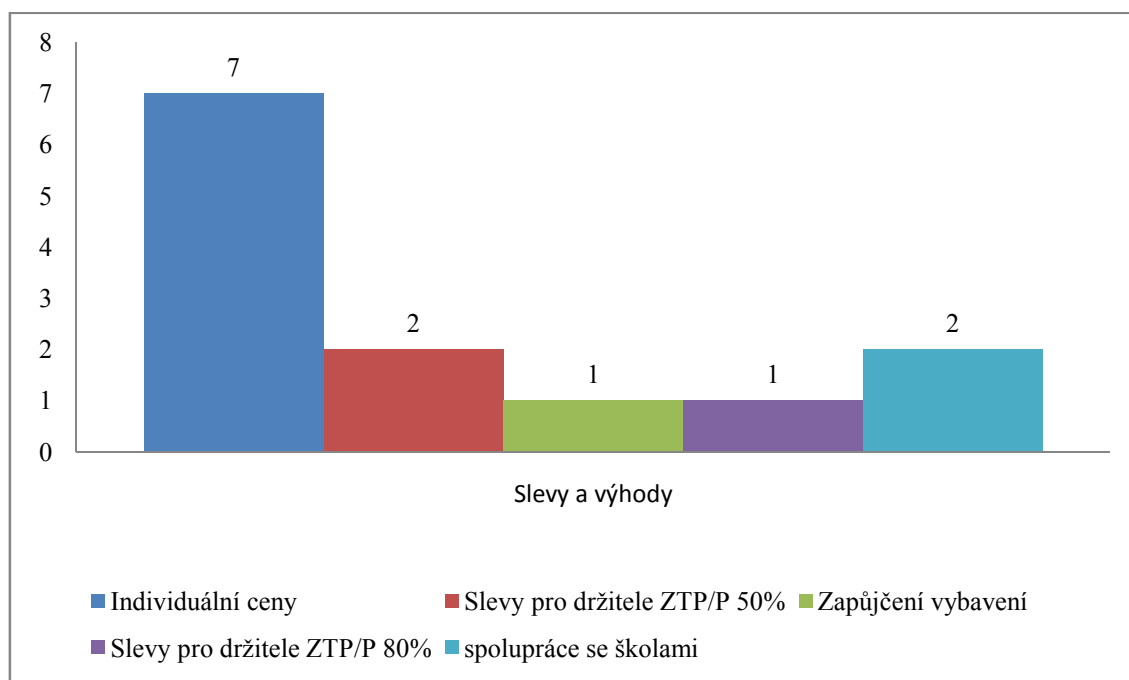
Metodou e-mailové ankety vlastní konstrukce a prostřednictvím telefonického interview byla mapována také možnost vstupu dětí s disabilitou do ski areálů Jihočeského regionu s cílem zjistit, zda tyto děti daná lyžařská střediska navštěvují, a v případě, že ano, jakých pohybových aktivit mohou v daném prostředí využít.

Dotazník č. 3 (anketa vlastní konstrukce)

1. Je Váš sportovní areál využíván dětmi s disabilitou?	Ano	Ne	Nevím
2. Jak často, případně jak často v jednotlivých obdobích.			
3. Jakým způsobem vycházíte vstříc dětem s disabilitou?			
4. Jaké služby či aktivity nabízíte dětem s disabilitou?			
5. Plánujete rozšíření těchto služeb? Jak?	Ano	Ne	Nevím
6. Pokud neposkytujete služby pro děti s disabilitou, plánujete jejich zavedení?	Ano	Ne	Nevím
7. Pokud ne, proč?			

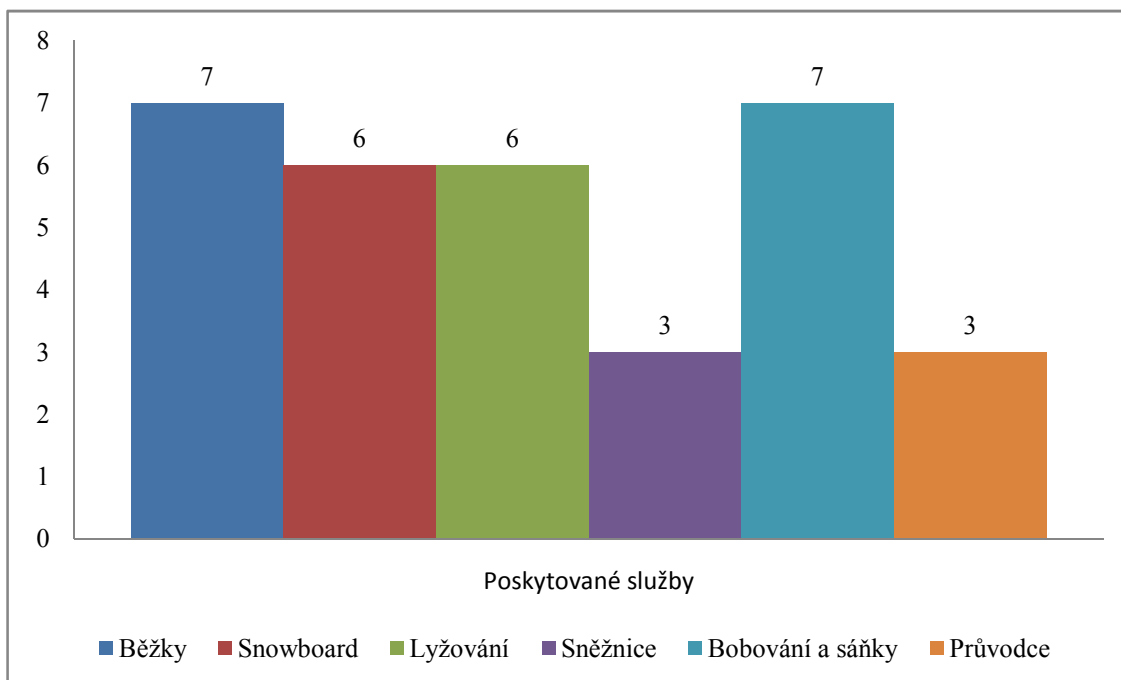
Souhrnné odpovědi dotazníku č. 3, možnosti využití ski areálů dětmi s disabilitou zrakovou, sluchovou a mentální.

	Ano	Ne	Nevím
Je Váš sportovní areál využíván dětmi s disabilitou?	7		
Jak často, případně jak často v jednotlivých obdobích.	Každou zimu, přesný počet nezjištěn		
Jakým způsobem vycházíte vstříc dětem s disabilitou?	Individuální cena, slevy pro ZTP/P, spolupráce se školami		
Jaké služby či aktivity poskytujete dětem s disabilitou?	Lyžování, snowboarding, běžky, bobování, sáňkování, sněžnice, průvodce		
Plánujete rozšíření těchto služeb? Jak?	Zatím ne		
Pokud neposkytujete služby pro děti s disabilitou, plánujete jejich zavedení?	Ne		

Graf č. 4: Možnosti slev a výhod ve ski areálech.

Graf č. 4 ukazuje, jaké možnosti slev a výhod mají děti s disabilitou v případě sportovních aktivit ve ski areálech horského pásma Šumavy.

Graf č. 5: Nabídka pohybových aktivit pro děti s disabilitou.

V grafu č. 5 je vyznačena současná nabídka pohybových aktivit pro děti s disabilitou organizovaná ski školami jednotlivých lyžařských středisek na Šumavě.

Diskuse

S cílem zjistit možnosti přístupu dětí s disabilitou do ski areálů Jihočeského regionu bylo osloveno 7 lyžařských center, tj. Lipno, Zadov-Churáňov, České Žleby, Libínské sedlo, Strážný, Kubova Huť a Kvilda. Na základě dotazníku bylo zjištěno, že zkušenosti s dětmi s disabilitou mají všechny zmíněné lyžařské areály. Z tohoto důvodu jsou jim také poskytovány nejrůznější slevy a další výhody. Nejčastěji je dětem s disabilitou ve věku 8-15 let přizpůsobována cena, například v lyžařském areálu Kubova Huť dostávají tyto děti až 80% slevy.

Ve ski areálu Lipno jsou navíc pořádány tzv. Dny s handicapem, a to jak v letní, tak také v zimní sezóně. Součástí programu Zimního dne s handicapem je seznámení s projektem Lipno bez bariér, ukázka monoski a vozíku s lyžičkami, instruktáž rodičů pro samostatnou jízdu s dítětem na monoski, ale i možnost návštěvy bazénu a bobové dráhy Lipno. A co je důležité – veškeré aktivity jsou pro děti s disabilitou v tento den zdarma! V rámci ski areálu Lipno pak mohou děti ještě využít výukového hřiště Fox park a zapůjčit si nejrůznější sportovní vybavení.

Na grafu č. 5 je možné pozorovat rozmanitost nabízených služeb dětem s disabilitou ve věku 8-15 let, které jihočeské ski areály nabízejí. Mezi nejběžnější patří sjezdové lyžování, běžkování, bobování a sáňkování, příp. snowboard. Ski areály Lipno, Kubova Huť a Kvilda nabízejí také možnost zapůjčení sněžnic, a to i s průvodcem. Lyžařská střediska Zadov-Churáňov a Libínské sedlo navíc spolupracují se speciální školou v Prachaticích a Volarech, a tak mají s dětmi s disabilitou již několikaleté zkušenosti.

Vylepšit služby pro děti s disabilitou se z oslovených ski areálů do budoucna chystá zatím pouze Kubova Huť, která plánuje vytvořit naučnou stezku pro děti s disabilitou zrakovou.

Ve ski areálech, jež byly zařazeny do našeho výzkumu, se nacházejí také ski školy, zaměřené na výuku zimních sportů (především lyžování). Ve všech případech mohou jejich služby využívat i děti s disabilitou ve věku od 8 do 15 let, přičemž více než polovina (4) škol má zkušenosti se skupinovou výukou dětí s disabilitou a zbývající 3 (ski školy Zadov – Churáňov, České Žleby a Kubova Huť) poskytovali zatím pouze výuku individuální. Většinou jsou však tyto děti zvýhodněny po finanční stránce.

Všechny uvedené ski školy nabízejí možnost sjezdového lyžování a běžkování, popřípadě také výuku snowboardu. Mnohé děti s disabilitou se totiž často dál než k základům lyžování nedostanou. V areálu Lipno mají navíc děti možnost vyzkoušet si monoski, přičemž se tu počítá i s výbavou pro nevidomé.

3.3.5 Možnosti ubytování dětí s disabilitou v hotelech a penzionech jižních Čech

Metodou e-mailové ankety vlastní konstrukce (případně telefonickým kontaktem) byli osloveni ředitelé a majitelé ubytovacích zařízení nacházející se buď přímo ve sportovních a ski areálech v oblasti Šumavy, nebo v jejich blízkosti. Maximální vzdálenost ubytovacího zařízení byla stanovena do 20 km od sportovního areálu, což je ještě dostupná vzdálenost při použití vlastního dopravního prostředku (školní autobus). Velikost ubytovacího zařízení je zvolena tak, aby minimální kapacita byla 20 osob, tzn. malá třída (15 dětí) a pedagogičtí pracovníci.

Takto bylo osloveno celkem 35 hotelů a penzionů, které vyhovovaly zvoleným parametrům. E-mailem přišlo pouze 5 odpovědí, proto byla zbývající ubytovací zařízení oslovena telefonicky.

Dotazník č. 1 (anketa vlastní konstrukce)

Mají děti ve věku 8 – 15 let s disabilitou zrakovou, sluchovou nebo mentální možnost ubytovat se ve Vašem ubytovacím zařízení?		
Ano	Ne	Nevím
Ubytovávají se u Vás tyto děti?		
Ano	Ne	Nevím
Jste schopni poskytnout těmto dětem nějaké výhody nebo jim vyjít vstříc v případě zájmu o ubytování ve vašem ubytovacím zařízení?		
Ano	Ne	Nevím
V případě, že ano, jaké?		
Jaké služby mohou využívat ve vašem zařízení děti s disabilitou?		
Plánujete rozšíření těchto služeb? Jak?		
Pokud neposkytujete služby pro děti s disabilitou, plánujete jejich zavedení?		
Ano	Ne	Nevím
Pokud ne, proč?		

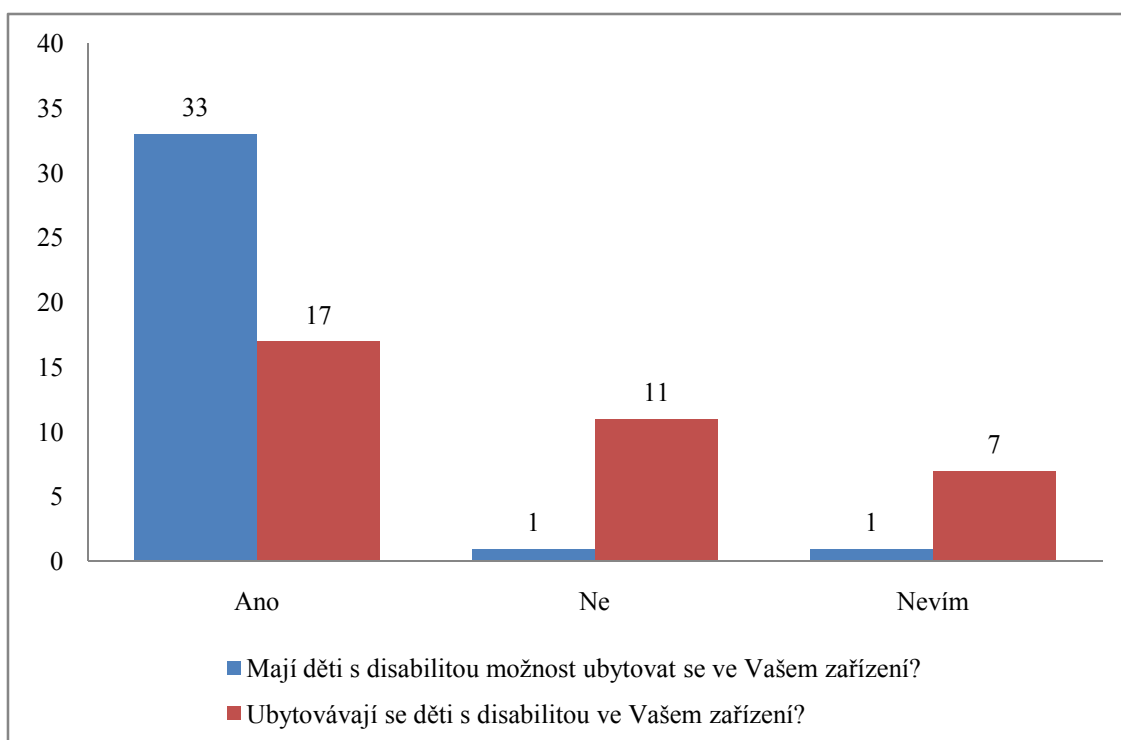
Souhrnné odpovědi v dotazníku č.1, mapující možnosti ubytování dětí s diasabilitou zrakovou, sluchovou a mentální v hotelích a penzionech na Šumavě

Tabulka č.

	Ano	Ne	Nevím
Mají děti ve věku 8 – 15 let s disabilitou zrakovou, sluchovou nebo mentální možnost ubytovat se ve vašem ubytovacím zařízení?	33	1	1
Ubytovávají se u Vás tyto děti?	17	11	7
Jste schopni poskytnout těmto dětem nějaké výhody nebo jim vyjít vstříc v případě zájmu o ubytování ve vašem ubytovacím zařízení?	28	7	
V případě, že ano, jaké?	Individuální cena, služby v ceně, sleva na ubytování doprovodu, sleva množstevní		
Jaké služby mohou využívat ve vašem zařízení děti s disabilitou?	Ubytování, stravování, zdravotní dozor, masáže, vířivka, zápůjčka sportovního materiálu, bazén, internet, TV, fitness		
Plánujete rozšíření těchto služeb? Jak?	6	27	2
Pokud neposkytujete služby pro děti s disabilitou, plánujete jejich zavedení?	0	7	0
Pokud ne, proč?	Finanční důvody		

Ze souhrnné tabulky lze vyčíst celkové informace o možnostech ubytování v oblasti Šumavy. Nejvíce byly sledovány hodnoty u otázek zjišťujících možnost ubytování v hotelech a penzionech, možnost a dostupnost slev či jiných výhod pro děti, případně pro jejich doprovod a poskytované služby.

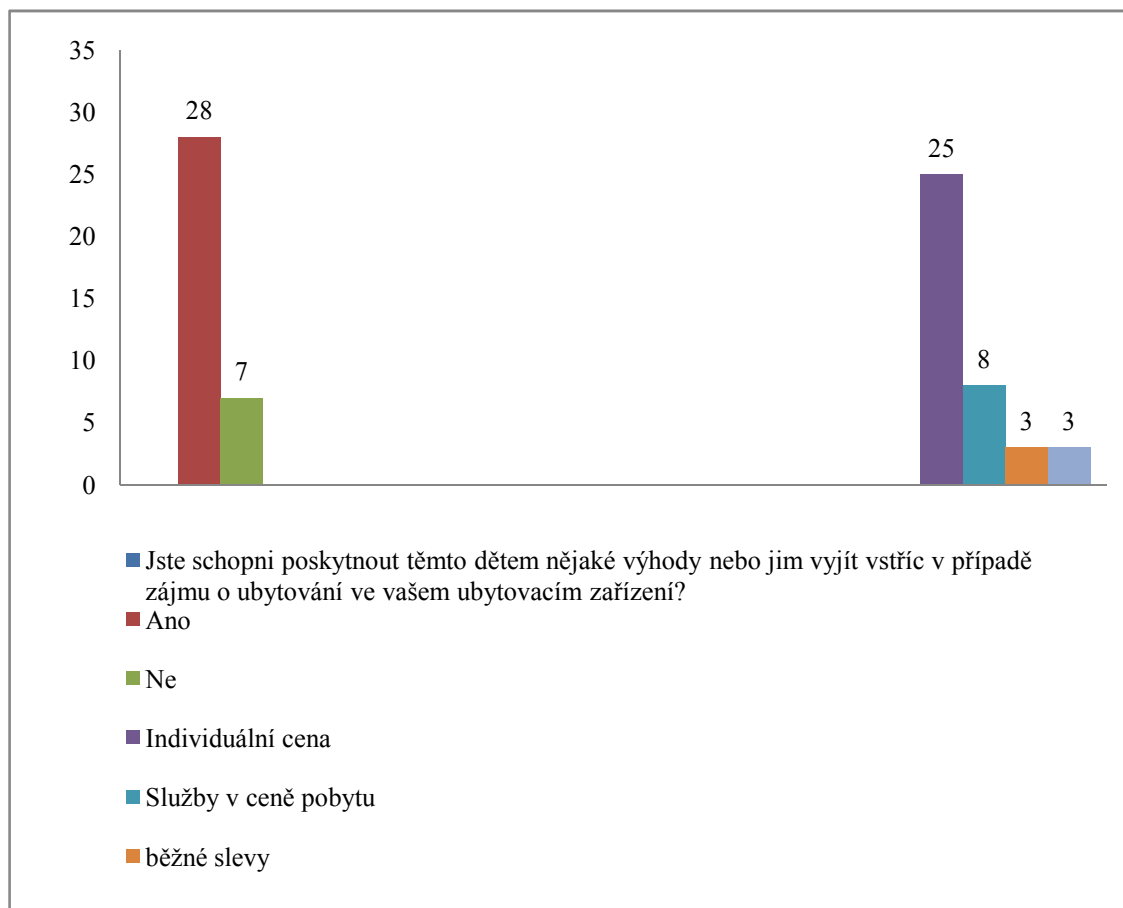
Hodnocení četnosti odpovědí na otázku č. 1 a 2.

Graf č. 6: Možnosti ubytování dětí s disabilitou v hotelech a penziencech.

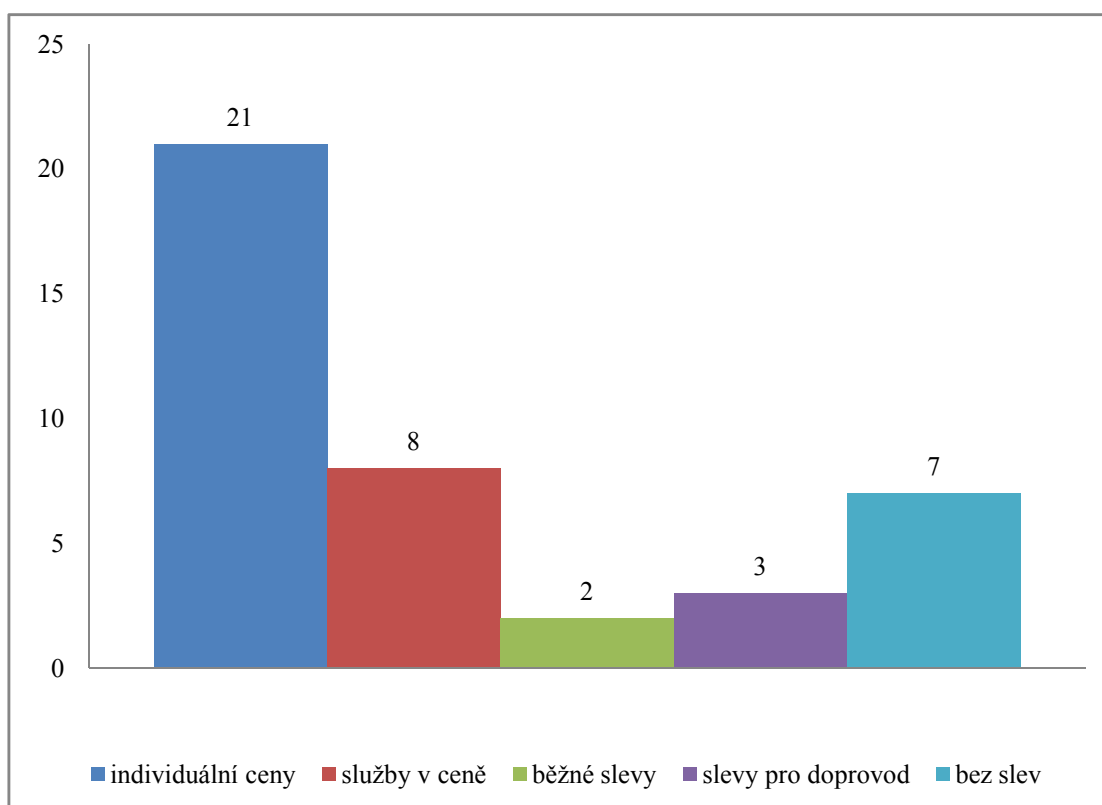
Graf č. 6 ukazuje odpovědi na otázku č. 1 (Mají děti ve věku 8 – 15 let, s disabilitou zrakovou, sluchovou nebo mentální možnost ubytovat se ve vašem ubytovacím zařízení?) a otázku č. 2 (Ubytovávají se u Vás tyto děti?). Z grafu je zřejmé, že dostupnost ubytování dětí ve věku 8 -15 let je bezproblémová. Z 35 dotazovaných respondentů odpovědělo na otázku ubytování 33 kladně, 11 záporně a 7 nevědělo, zda je to možné. Z pozdějších telefonních rozhovorů bylo patrné, že záporné, případně nerozhodné odpovědi pramení především z neznalosti problematiky. Většina z takto odpovídajících ubytovatelů si nebyla jista, jaké potřeby mají děti s disabilitou a jak se k těmto dětem chovat. O neznalosti nebo omezené znalosti problematiky svědčilo i to, že několik respondentů uvádělo jako důvod záporné odpovědi nemožnost bezbariérového přístupu, i přesto, že neznali hloubku disability dětí.

Možnosti poskytnutí slev nebo jiných výhod při ubytování dětí s disabilitou
 Hodnocení četnosti odpovědí na otázku číslo 3 a 4.

Graf č. 7: Slevy a výhody ubytování v hotelech a penzionech.

Graf č. 7 poskytuje odpověď na otázky, zda jsou poskytovatelé ubytování ochotní nabídnout slevu na ceně. Z grafu jednoznačně vyplývá, že ve většině ubytovacích zařízení (celkem 28) jsou nabízeny slevy a jiné výhody. V sedmi případech z celkového počtu tyto výhody nabízeny nejsou, nejčastěji s odkazem na ekonomiku provozu zařízení ve stávajících hospodářských podmínkách a na již tak nízké finanční zajištění pobytů pro návštěvníky.

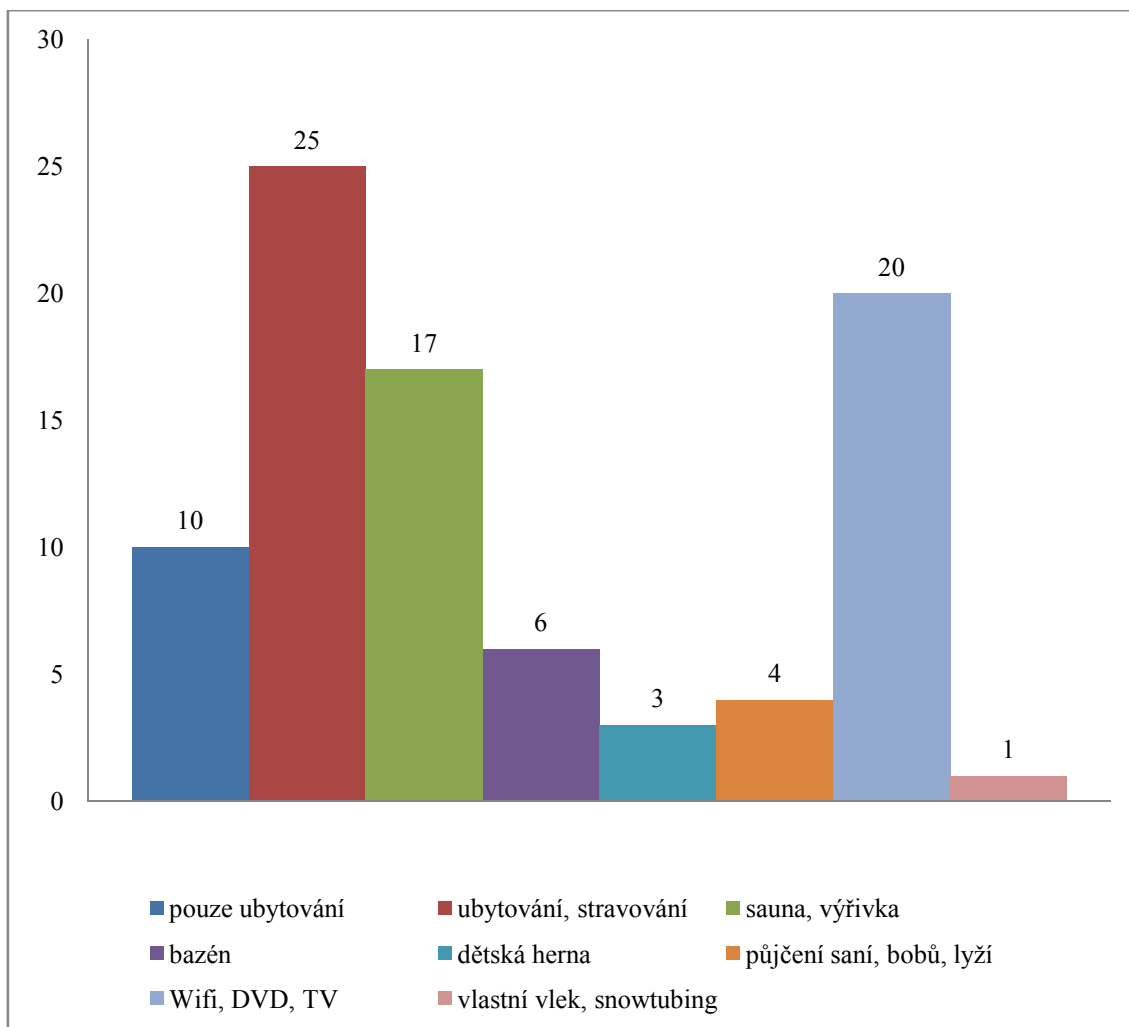

Graf č. 8: *Druhy slev při ubytování v hotelech a penziencech*

Z celkového součtu nabízených výhod je jednoznačně nejvíce zastoupena (počtem dvaceti jednoho penzionu a hotelu ochotných tuto slevu poskytnou) individuální sleva. Jedná se o slevu na ceně pobytu, jež je dohodnuta při objednávce ubytování. Druhá nejčastější možnost slev a výhod je sleva na služby formou vložení některých služeb do ceny ubytování. Tuto možnost nabídly celkem 8 ubytovacích zařízení. Jedná se o služby jako možnost volného vstupu do bazénu, návštěvy wellness, výřivky, masáže, poskytnutí rehabilitace.

Služby poskytované v penziencech a hotelech Šumavy

K tomu, aby děti s disabilitou ve věku 8 – 15 let mohly plně využívat řízených zimních pohybových aktivit v oblasti Šumavy potřebují vhodné zázemí. Toto zázemí se zakládá nejenom na vhodné možnosti ubytování, ale také na stravovacích příležitostech, možnostech zábavy a odreagování v době odpočinku, vhodné jsou i regenerační a relaxační příležitosti. Možnosti zázemí znázorňuje graf č. 9.

Graf č. 9: Nabídka služeb při ubytování v hotelech a penziencech.

Z celkového počtu 35 dotazovaných ubytoven je dvacet pět schopno své hosty nejen ubytovat, ale i zajistit stravování. Z nich je 12 s celodenním jídlem, 10 s polopenzí, přičemž u 3 je poskytována pouze snídaně v ceně.

Velmi vhodná je ze zdravotního hlediska návštěva sauny. Zejména z hlediska otužování jako prevence před nemocemi a zvýšení imunity. V námi vybraném vzorku 35 penzionů a hotelů poskytuje celkem 17 služby saunu, wellness nebo výřivku.

Diskuse

Při zjišťování možností ubytování dětí s disabilitou ve věku 8-15 let v hotelích a penziencech Jihočeského kraje podle stanovených parametrů se ukázalo, že téměř 94 % oslovených hotelů a penzionů tuto možnost nabízejí. Pouze ve Sport hotelu Olympia v oblasti Zadov – Churáňov jsme se setkali s negativní odpovědí, že tuto službu neposkytují, přičemž v penzionu Fiala odpověděli možnost „nevím“.

Přestože zmíněných 94 % dotazovaných ubytovacích zařízení skutečně odpovědělo pozitivně, ne každý hotel a penzion již tuto zkušenost s dětmi s disabilitou má. V 31 % případů totiž dotazované hotely a penziony možnost jejich ubytování sice nabízejí, ale dosud toho ještě nevyužili.

80 % dotazovaných poté uvedlo, že jsou ochotni poskytovat dětem s disabilitou v případě zájmu o ubytování nejrůznější výhody. Nejčastěji se jednalo o zvýhodněné finanční nabídky (stanovení individuální ceny, slevy pro doprovod u skupinových pobytů, případně slevy pro školy apod.).

Děti s disabilitou ve věku 8-15 let mohou v těchto ubytovacích zařízeních využívat také nejrůznějších služeb. Vedle již zmíněného ubytování mají možnost využívat služeb wellness (sauna, výřivka, bazény apod.), dětské herny (kulečnick, stolní tenis, TV, DVD, internet atd.), fitness centrum či výpůjčky různého sportovního náčiní. Penzion Klose, nacházející se v boubínské oblasti, nabízí ještě možnost dopravy mikrobusem či průvodce po Šumavě. Děti s disabilitou a jejich doprovod však zcela jistě ocení nabídku penzionu U Mauritzů v obci Stožec, který zajišťuje navíc ještě zdravotní dozor, případně možnost rehabilitace. Šest hotelů či penzionů také uvedlo, že se poskytované služby chystají ještě dále rozšiřovat. V několika případech (viz tabulka výše) vedení hotelu o rozšiřování těchto služeb zatím nepřemýšlí, a to především z finančních důvodů.

4. PŘEHLED HOTELŮ A PENZIONŮ S MOŽNOSTÍ UBYTOVÁNÍ DĚTÍ S DISABILITOU VE VĚKU 8-15 LET V JIHOČESKÉM HORSKÉM PROSTŘEDÍ

Lyžařský areál Lipno

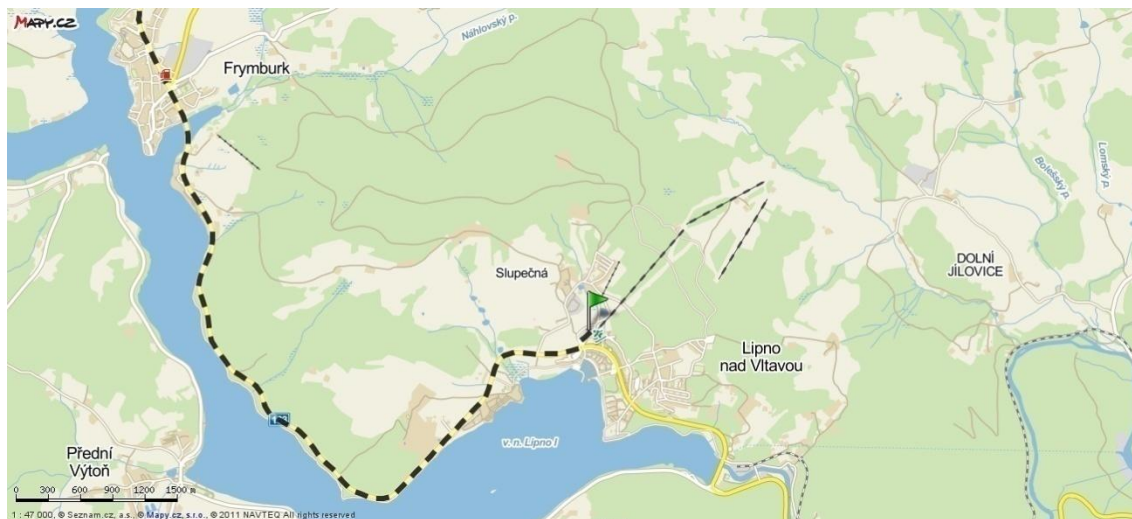
Jediný moderní pětihvězdičkový ski areál v jihočeském kraji. Leží v nadmořské výšce 740- 900m. Je zaměřen především na rodiny s dětmi, začátečníky a školní lyžařské kurzy. Nabízí celkem devět bezpečných a kvalitně zasněžovaných sjezdovek s celkovou délkou 8,3km. Pohodlnou dopravu zajišťují čtyřsedačkové lanovky, které jsou tu celkem tři. Součástí skiareálu jsou 2 dětská výuková hřiště se čtyřmi pojízdnými koberci, lyžařským kolotočem a pohádkovým slalomem. K dispozici návštěvníkům je lyžařská škola, skiservis a půjčovna lyží a sportovních potřeb.

Příjezd do skiareálu Lipno

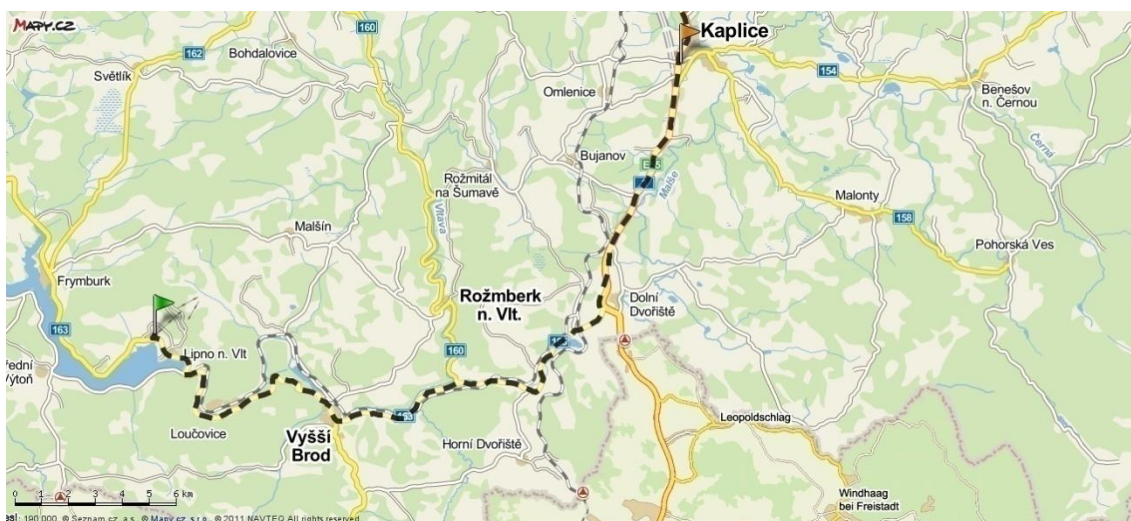
Do skiareálu Lipno se dá přijet dvěma trasami.

Západní trasa vede po silnici první třídy č. 162 v úseku Frymburk- Lipno nad Vltavou.

Trasa bývá v zimě chemicky ošetřena.

Východní trasa vede přes Český Krumlov – Kaplici – Dolní Dvořiště - Vyšší brod – Loučovice – Lipno nad Vltavou. Tato trasa bývá v zimě rovněž udržována a upravována chemicky.

V prostoru skiareálu je přímo u nástupní stanice lanové dráhy možnost parkování pro 730 automobilů a 20 autobusů.

Sportovní vyžití ve skiareálu Lipno

Sjezdové lyžování

V areálu je k dispozici celkem 8,3km upravovaných a zasněžovaných sjezdovek s profilem mírné až střední obtížnosti, určených hlavně dětem a začátečníkům.

		Sjezdovka	Převýšení	Délka
1		Promenádní	172m	930m
2		Školní	172m	1100m
3		Dámská	192m	1090m
4		Pánská	192m	970m
5		Střecha	190m	970m
6		Ski cross/Snowpark	105m	1400m
7		Jezerní	161m	1300m
7a		Spojovací	60	340m
8		Foxpark	10	120m
8a		Skischool Lipno	10	60m

Běžecké lyžování

Skiareál Lipno má velmi dobrou nabídku běžeckých tratí pro široký okruh sportovců od začátečníků až po náročné lyžaře. V úseku mezi Lipnem nad Vltavou a Frymburkem je

k dispozici 40km strojově upravovaných tratí vhodných pro klasické lyžování i pro bruslení. Nástupní místo na tyto tratě je nad fotbalovým hřištěm v Lipně nad Vltavou.

Bruslení

Jezero Lipno nabízí jednu z unikátních příležitostí bruslení. Při dosažení vhodné bezpečné tloušťky ledu je mezi obcemi Lipno nad Vltavou a Frymburk upravována nejlepší bruslařská dráha v České republice, dlouhá bezmála 11km. Na 6-8 m širokou dráhu je vstup zdarma.

Vybavení na všechny druhy sportu, které jsou dostupné ve skiareálu Lipno je možné zapůjčit v půjčovně Intersport rent.

Lyžařská škola skiareálu Lipno

Pro úplné začátečníky je k dispozici lyžařská škola skiareálu Lipno.

Možnost ubytování

Hotel Lipno

Hotel se nachází přímo v obci Lipno nad Vltavou. Pro hosty je připraveno kvalitní ubytování v tříhvězdičkovém hotelu, s rozmanitými sportovními a rekreačními aktivitami v blízkosti. Jednou z těchto aktivit je skiareál Lipno vzdálené 400 m od hotelu.

Ubytování je ve dvou a čtyřlůžkových pokojích. Každý pokoj má své vlastní WC, sprchový kout, TV a satelitní přijímač. K dispozici je společenská místnost s TV a DVD. Parkování pro hosty je zdarma u budovy hotelu Lipno.

Kontakt pro bližší informace:

Tel.: +420 380 736 211

Fax.: +420 380 736 211

GSM: +420 777 321 331

e-mail: hotellipno@seznam.cz

Penzion Hejrov

Vzdálenost do skiareálu Lipno 8,3km.

Penzion se nachází v malé šumavské vsi Přední Výtoň několik desítek metrů od břehů lipenského jezera.

Nachází se zde 16 pokojů po 2-4 lůžkách s celkovou kapacitou 49 osob.

Pokoje jsou vybaveny koupelnou, WC, TV, bezdrátovým připojením Wifi.

K dispozici je stylová restaurace s barem.

Kontakt pro bližší informace: Tel.: 777 129 801

GSM:773 044 505

e-mail: romis.fogl@seznam.cz, www.hejrov.cz

Penzion Kobylnice

Vzdálenost do skiareálu Lipno je 3km

Penzion se nachází v těsném sousedství města Lipna nad Vltavou, nedaleko lipenské nádrže cca. 5 minut chůze na břeh jezera.

Skládá se z hlavní budovy, vedlejší budovy – penzionu Bumbálka a chatek.

V hlavní budově se nachází celkem 23 lůžek, v budově penzionu Bumbálka dalších 21 lůžek.

Pokoje jsou vybaveny vlastním nebo společným sociálním zařízením, vlastní nebo společnou kuchyňkou, společnou terasou, TV, připojením Wifi v celém objektu. V budově penzionu Bumbálka je klubovna.

Možnost stravování formou plné penze.

Kontakt pro bližší informace: Tel.: +420 380 735 010

GSM: +420 608 982 925

e-mail: penzionkobylnice@sumava.net,

www.kobylnice.sumava.net

Chata Lanovka

Chata se nachází v těsné blízkosti nástupní stanice skiareálu Lipno, v centru všech lipenských aktivit.

Nabízí k ubytování celkem 20 pohodlných apartmánů pro 2 až 10 osob, včetně dvou bezbariérových.

Všechny apartmány jsou vybaveny kuchyňkou, velkou ložnicí, WC, koupelnou, Wifi připojení.

Dále poskytované služby jsou možnost platby platební kartou, na fakturu, převodem z účtu, uzamykatelná kolárna/lyžárna, bezbariérový výtah, klubovny, možnost zapůjčení TV na apartmán (k dispozici 3 kusy), půjčovna + servis přímo v budově.

Stravování je k dispozici formou snídaně, polopenze, plné penze, balíčku na cestu.

Kontakt pro bližší informace: Tel.: +420 380 731 448,
GSM: +420 736 473 045
e-mail: recepce@chatalanovka.cz

Penzion Kovářov

Vzdálenost do skiareálu Lipno 14km.

Penzion se nachází na břehu lipenské přehrady v malé osadě Kovářov, mezi městy Černá v Pošumaví a Frymburk.

K ubytování jsou zde připraveny 2 až 5ti lůžkové pokoje s vlastním WC, sprchou, Wifi, TV. Dále jsou k dispozici dva apartmány, každý se dvěma pokoji, WC, koupelnou, terasou.

Další vybavení penzionu: sauna, salonek, konferenční místnost s videoprojekcí, TV.

K dispozici je vlastní restaurace.

Kontakt pro bližší informace: Tel.:

GSM: +420 725 284 060

e-mail: info@penzionkovarov.cz,

www.penzionkovarov.cz

Hotel Jenišov

vzdálenost od skiareálu 25km

Hotel Jenišov leží v chráněné krajinné oblasti NP Šumava nedaleko města Horní Planá, v nadmořské výšce 740 m.

Ubytování je umožněno ve dvou, tří, čtyř a pětilůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, TV a satelitním přijímačem, Wifi.

Stravování je zajištěno snídaní nebo polopenzí. Snídaně jsou formou švédských stolů.

Večeři je možné vybrat ze dvou až čtyř hlavních jídel, polévky, salátu a moučnicku.

Kontakt pro bližší informace: Tel.: +420 380 738 184

GSM: +420 607 710 880

e-mail: info@hoteljenisov.cz

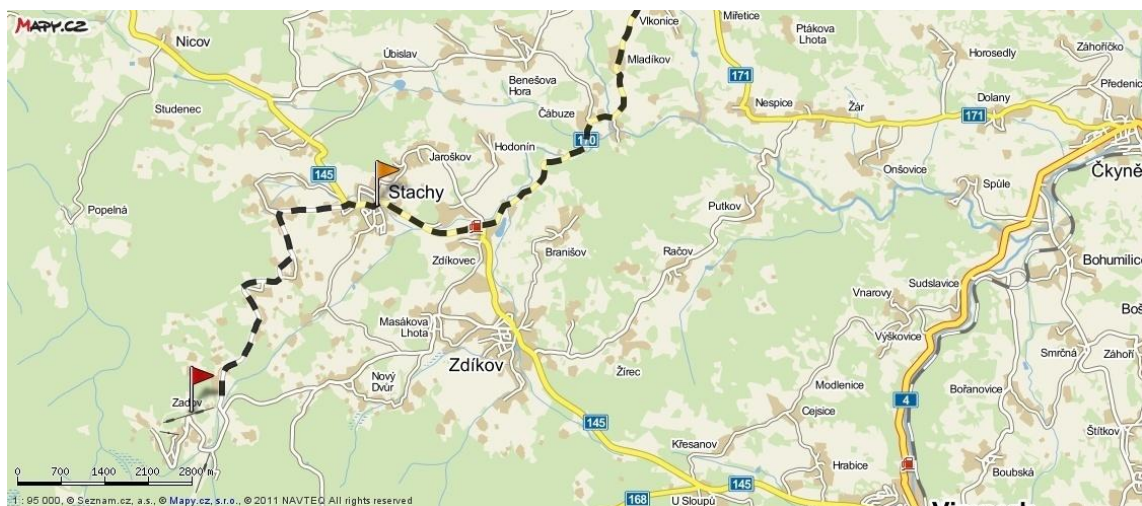
Lyžařský areál Zadov

Lyžařský areál Zadov je jeden z nejznámějších center běžeckého lyžování v České republice. Nachází se na Šumavě nedaleko od města Vimperk, v nadmořské výšce 890 – 1120m. Nabízí celkem 7 sjezdovek lehké až střední obtížnosti na Zadově a Churáňově.

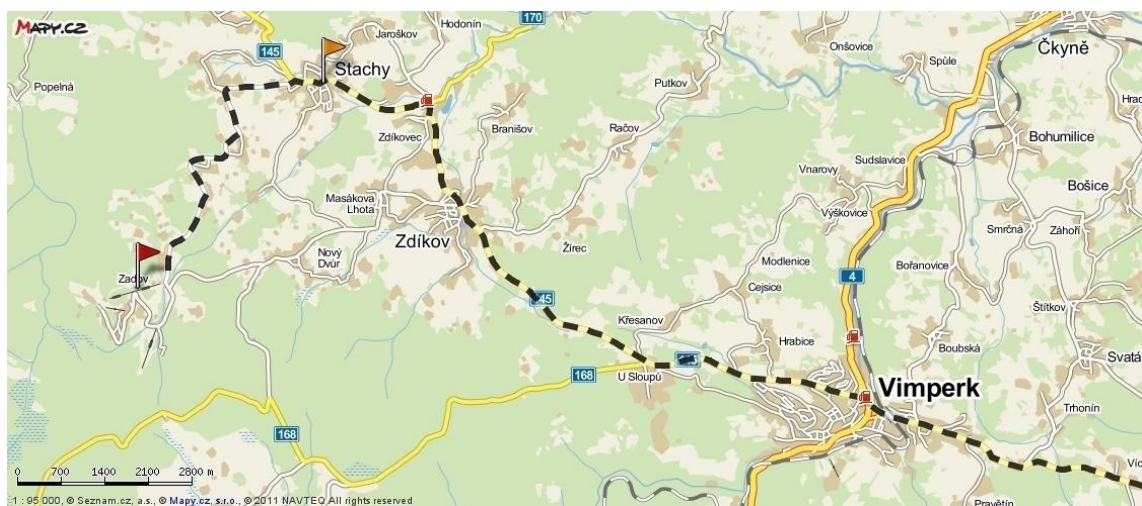
Areál nabízí kromě sjezdového lyžování také velký výběr běžeckých tratí a běžecký stadion, na němž probíhal v roce 1983 Světový pohár v běhu na lyžích.

Příjezd do skiareálu Zadov – Churáňov

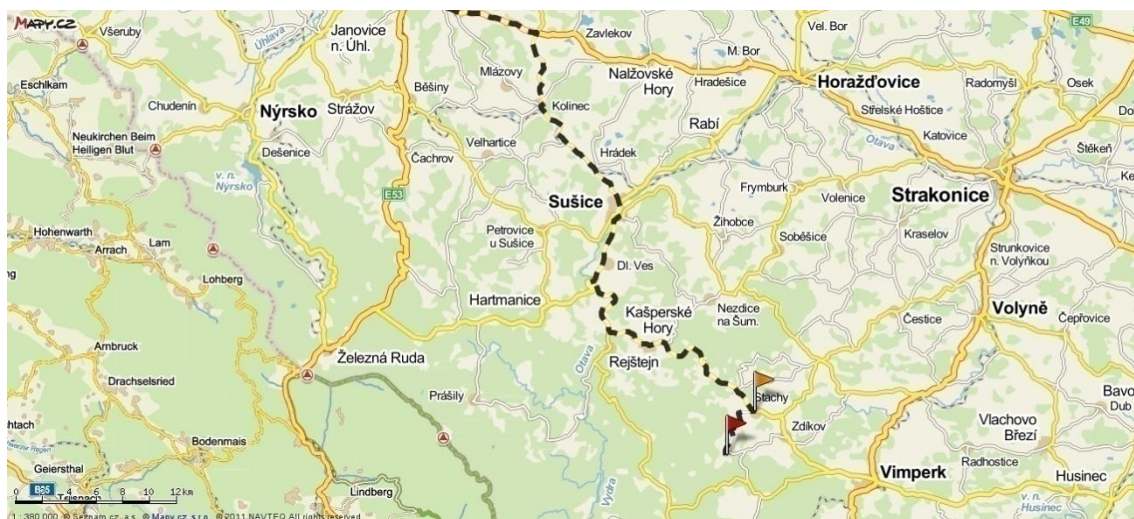
Trasa příjezdu ze směru od Prahy vede po silnici č.4, přes Strakonice – po silnici II. třídy č.170 do obce Stachy a dále silnicí III. třídy 14516A až na parkoviště skiareálu Zadov – Churáňov.

Ze směru České Budějovice vede trasa po silnici č. 20 do Češňovic, poté silnicí č. 145 přes Netolice, Husinec, Vimperk a Zdikov do obce Stachy a silnicí III. třídy č. 14516A na parkoviště skiareálu Zadov.

Třetí možností příjezdu je trasa ze směru od Plzně vedoucí po silnici č. 27 přes Klatovy, dále po silnici č. 22 směr Strakonice. Po 12 km doprava na silnici č. 187 Kolinec-Sušice- Kašperské Hory, dále silnicí č. 145 do Stachy a nakonec silnicí č. 14516A na parkoviště skiareálu Zadov.

Sportovní vyžití ve skiareálu Zadov – Churáňov

Skiareál poskytuje celkem 7 sjezdovek lehké až střední obtížnosti na Zadově a Churáňově o celkové délce 4,7 km a dvě sjezdovky v nedalekém areálu Nové Hutě. Sjezdovky jsou upravovány dvakrát denně, zasněžovány jsou sjezdovky v areálu Kobyla, U Horejšů a dolní polovina sjezdovky u lanové dráhy Zadov – Churáňov. O přepravu se stará osm dopravních zařízení, z toho jsou dvě lanové dráhy, pět lyžařských vleků a dětský koberec.

Součástí areálu je i lyžařská a snowboardová škola SKI ZADOV, nabízející komplexní služby výuky lyžování a snowboardu pro všechny úrovně a věkové kategorie, převážně však pro děti od 3 do 14 let.

		Dopravní zařízení	Sjezdovka č.	Délka	Převýšení
A		Lanová dráha Zadov - Kobyla	1,2,3,4	800-900	153
B		Lyžařský vlek Tatrapoma P1	5	200	42
C		Lyžařský vlek Tatrapoma P2	Část 2	270	59
D		Vlek lyžařské školy Zadov		110	18
E		Lanová dráha Zadov - Churáňov	6,7	1100-1300	189
F		Nové Hutě – lyž. Vlek Tatrapoma	11	1000	155
G		Nové Hutě – dětský lyž. vlek	12	100	12
H		Lyž. Vlek U Hořejšů	9	400	10
I		Vlek lyžařské školy Zadov			

O	Pohyblivý dětský koberec			
---	--------------------------	--	--	--

Možnosti ubytování

Dobrá chata

80 let stará Dobrá chata je prvním turisty obývaným sídlem v oblasti Zadov, oblíbeným místem pro celoroční rekreaci, využívaným mezinárodní klientelou i českými vrcholovými sportovci.

Chata nabízí dvou, tří a čtyřlůžkové pokoje a dva rodinné pokoje s celkovou kapacitou 45 lůžek. Všechny pokoje jsou vybaveny vlastním sociálním zařízením, TV. V zimě je k dispozici lyžařna s botárnou a uzamykatelný box pro každý pokoj.

Stravování je dostupné ve vlastní stylové restauraci, snídaně je podávána formou švédských stolů, večerní menu se skládá z polévky, výběru z 2-3 hlavních jídel a sladké tečky. Po předchozí domluvě je možné připravit dietní nebo vegetariánské pokrmy.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 776 069 756 - od 09:00 do 20:00

e-mail: chata@dobrachata.cz

Penzion U vyhlídky

Ubytování U vyhlídky s nádherným výhledem do údolí se nachází přímo v areálu Zadov. Je ideálním výchozím bodem pro turisty, cyklisty, běžkaře i sjezdaře.

Ubytování je zajištěno ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích. Každý pokoj je vybaven vlastní koupelnou se sprchovým koutem (popřípadě vanou), WC, TV s digitálním připojením. Úschovná lyží je přímo součástí objektu v uzamykatelném prostoru.

Stravování vlastní jídelně je formou polopenze, snídaně s bohatým bufetem, večere se skládá z polévky, hlavního jídla a zákusku, ovoce nebo salátu.

V objektu je k dispozici vlastní wellness studio.

Kontakt pro bližší informace: tel.: 734 769 585

e-mail: uvyhlidky@seznam.cz, www.uvyhlidky.cz

Penzion U Churáňů

Penzion je nově zrekonstruovaná chalupa ze 17. století s celoročním provozem. Leží v těsné blízkosti skiareálu Zadov pod vrcholem Churáňovského vrchu.

Ubytování je dostupné ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích o celkové kapacitě 22 lůžek. Pokoje jsou vybaveny vlastním sociálním zařízením, sprchou, TV.

Stravování je umožněno ve vlastní jídelně a restauraci formou polopenze.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 388 428 419

GSM: +420 602 495 622

e-mail, www: penzion@uchuranu.cz, www.uchuranu.cz

Penzion U Lenců

Penzion U Lenců je rodinný nekuřácký penzion s nádherným výhledem do okolního kraje. Leží nedaleko vrcholu Churáňovského vrchu. Penzion U Lenců je vynikajícím nástupním místem pro turisty, běžkaře či lyžaře.

Ubytování je zajištěno ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích v celkové kapacitě 44 lůžek. Každý pokoj je vybaven vlastním WC a koupelnou, TV, Wifi.

Stravování je nabízeno formou polopenze, snídaně je bufetového typu, večere sestává z polévky, hlavního jídla a zákusku nebo ovoce. Není problém ani s přípravou dietní stravy. Pro skupiny nebo více zájemců je možnost přípravy obědů.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 388 428 108

GSM: +420 / 723 551 621

e-mail, www: penzion.lenc@tiscali.cz, www.ulencu.cz

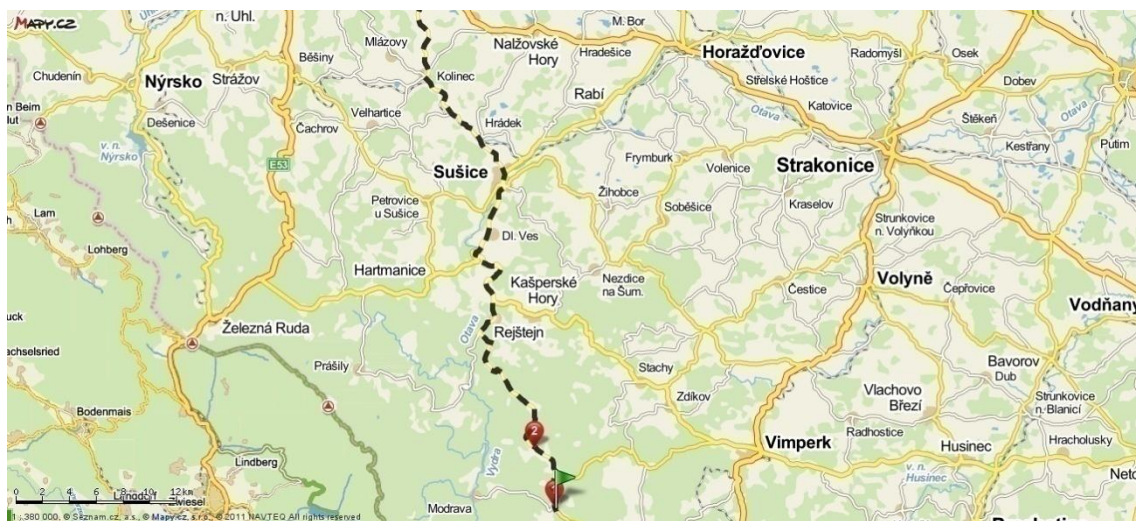

Kvilda

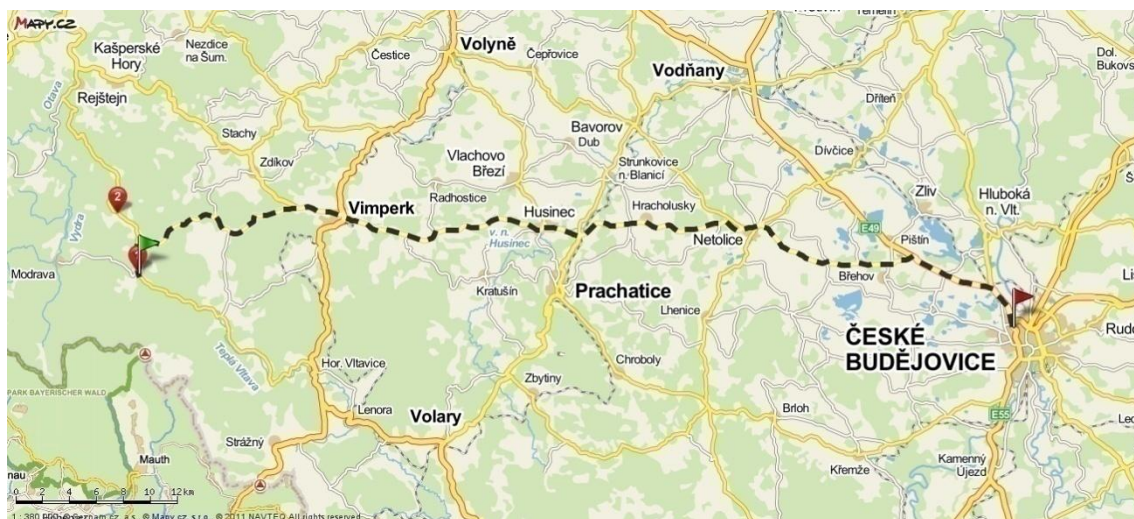
Lyžařský areál Kvilda se třemi vleky pro veřejnost a dalšími dvěma lyžařské školy SKI KVILDA, se řadí spíše mezi menší sportovní střediska z pohledu sjezdového lyžování o to větší je ale z pohledu běžkařského. V okolní přírodě leží přes 60km pravidelně upravovaných běžeckých tras, které jsou napojeny na dalších 200 až 250 km po celé Šumavě.

Příjezd do areálu Kvilda

Ze směru od Plzně vede cesta do areálu Kvilda přes Klatovy- silnicí č.22 asi 12km, poté doprava na č.187 do Sušice. V Sušici silnicí č.169 – Rejštejn – Horská Kvilda – Kvilda.

Ze směru od Českých Budějovic vede trasa silnicí č. 145 přes Netolice – Husinec – Vimperk, přibližně 3km za Vimperkem silnicí č. 168 do Kvildy.

Možnosti ubytování

Lovecká chata Horská Kvilda

V Lovecké chatě najdete luxusní ubytování uprostřed překrásné šumavské přírody. V okolí chaty je možné provozovat turistiku, pro běžkaře jsou zde dobře udržované běžecké trati a pro nenáročné sjezdaře je dostupný malý lyžařský vlek.

Ubytování v chatě je umožněno ve dvoulůžkových pokojích s celkovou kapacitou 20 míst, vybavených samostatnou koupelnou, WC, TV, satelitním přijímačem, Wifi.

Mezi služby dostupné v Lovecké chatě patří sauna, whirlpool, masáže, využití společenské místnosti.

Stravování – v ceně ubytování je snídaně.

Kontakt pro bližší informace: tel.: 388 328 090

GSM: +420 777 954 899

e-mail, [www: loveckachata@subrt.cz](mailto:loveckachata@subrt.cz),

<http://www.lovecka-chata.unas.cz>

Hotel Modrava

Hotel Modrava nabízí ubytování v rekreačním středisku Modrava ležícím na soutoku tří potoků: Filipohuťského, Roklanského a Modravského, které dávají vzniknout nejkratší, zato o to krásnější říčce Vydře.

Ubytování v hotelu Modrava je dostupné ve dvou a třílůžkových pokojích a apartmánech s celkovou kapacitou 54 lůžek, vybavených sociálním zařízením, TV a telefonem.

Mezi dostupné hotelové služby se řadí wellnes, půjčovna sportovních potřeb, Wifi připojení, salonek pro 25 osob.

Starování je umožněno ve vlastní restauraci, snídaně formou švédských stolů je v ceně ubytování.

Kontakt pro bližší údaje: tel.: +420 376 599 325

GSM: +420 602 709 455

e-mail, [www: hotel@hotelmodrava.cz](http://www.hotel@hotelmodrava.cz),

<http://www.hotelmodrava.cz>

Penzion Hájenka

Penzion Hájenka je nejvýše položené ubytovací zařízení na Šumavě, postavené v šumavské osadě Filipova Huť. Jeho historie spadá až do roku 1853, kdy byla na Schwarzenberském panství postavena budova, sloužící jako „lesovna“.

Penzion Hájenka nabízí 19 dvoulůžkových pokojů a dva apartmány. Pokoje jsou vybaveny vlastní sprchou a WC. V penzionu je k dispozici TV se satelitním připojením, telefon, stolní fotbal, úschovna lyží.

Stravování je umožněno ve vlastní restauraci.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 602 739 076

e-mail: info@pension-hajenka.cz,

<http://www.pension-hajenka.cz>

Chata Povydří

Chata Povydří se nachází ve svahu nad údolím řeky Vydry, podél níž vede naučná stezka Povydří. Nedaleko od chaty se nachází Čenkova Pila (ležící na soutoku Vydry a Křemelné) a městečko Srní.

Ubytování je dostupné ve dvou budovách

V hlavní budově A ve tří, čtyř a pětilůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením nebo ve dvou a třílůžkových pokojích, které mají vlastní umyvadlo a uzamykatelné WC a sprchový kout na chodbě.

V budově B jsou čtyři pětilůžkové apartmány se dvěma ložnicemi nebo dělenou ložnicí, s obývacím pokojem a sociálním zařízením nebo dva jednolůžkové a čtrnáct dvoulůžkových pokojů turistické kategorie se sociálním zařízením umístěným na patře.

K dispozici je TV, internet, sauna, běžkařské tratě a asi 1km vzdálená sjezdovka v Srní, dlouhá 500m, úschovu lyží.

Stravování je formou polopenze, případně pro školy v přírodě 5x denně včetně pitného režimu.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 376 599 288

GSM: +420 732 969 630, +420 603 515 832,

+420 603 263 894

e-mail, www: info@chatapovydri.cz,

<http://www.chatapovydri.cz>

Hotely Srní

Hotel Srní se nachází ve stejnojmenné obci v srdci Národního parku Šumava, nedaleko krásné šumavské říčky Vydry.

Ubytování nabízí ve dvou a třílůžkových pokojích s celkovou kapacitou 200 lůžek. Pokoje jsou vybaveny vlastní sprchou nebo vanou, WC, fénem, TV a satelitním připojením, rádiem, sejfem a telefonem. V objektu hotelu je zdarma k dispozici Wifi připojení.

Dependance Šumava leží přibližně 150 metrů od hlavní budovy a disponuje 46 pokoji s 94 lůžky v jednom čtyřlůžkovém apartmánu a dvoulůžkových pokojích. Pokoje jsou vybaveny vlastní sprchou nebo vanou, WC, TV a satelitním připojením, rádiem, telefonem a Wifi připojením.

Všechny pokoje, celá ubytovací část a hotelová restaurace jsou nekuřácké.

V hotelu Srní je možné využívat bazén o rozměrech 25x 12,5 metru a saunu/parní lázeň, obě služby jsou v ceně pobytu. Mezi další vyžití v hotelu lze zařadit bowling, masáže, půjčovna běžek, sněžnic a ostatního sportovního náčiní a bezplatná úschovna lyží.

Stravování je umožněno ve vlastní restauraci. Snídaně formou bufetových stolů je zahrnuta v ceně pobytu.

Kontakt pro bližší informace: tel.: +420 376 599 212, +420 376 599 222

e-mail, www: rezervace@hotely-srni.cz ,

<http://www.hotely-srni.cz>

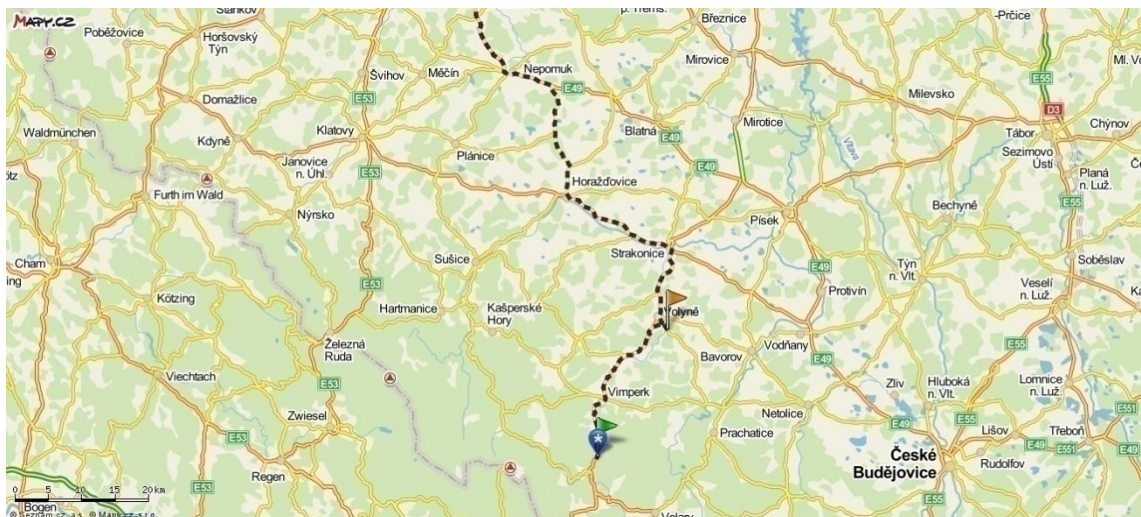

Skiareál Kubova Hut'

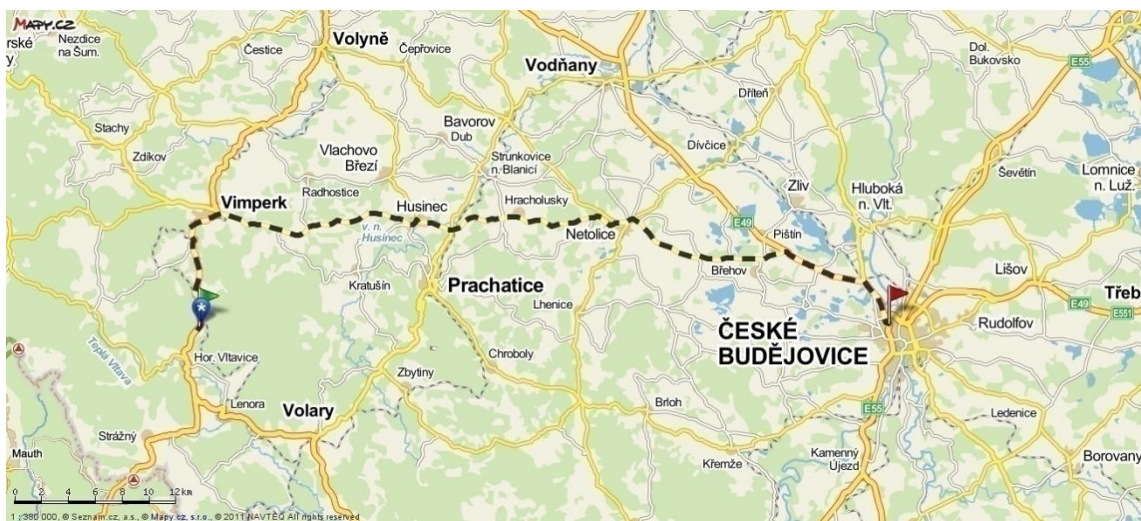
Skiareál Kubova Hut' se nachází nedaleko města Vimperk ve výšce 1000 až 1200m. středisko je tvořeno čtyřmi sjezdovkami, jednou červenou a třemi modrými, je tedy vhodné pro začínající a mírně pokročilé lyžaře. Nejdelší červená sjezdovka je dlouhá 600m. přepravu ve středisku zajišťují dva vleky. Dostatečné pokrytí sjezdovek sněhem zajišťuje systém umělého zasněžování.

Příjezd do skiareálu

Ze směru od Plzně po silnici č. 20 - 6km za Nepomukem doprava na silnici č. 188 do Horažďovic poté silnicí č. 22 do Strakonice, zde se napojuje směr příjezdu z Prahy, a nakonec silnicí č. 4 do Volyně – Čkyně – Vimperka a Kubovy Hutě.

Ze směru od Českých Budějovic silnicí č.145 přes Netolice – Husinec – Vimperk, poté silnicí č.4 do Kubovy Hutě.

Hotel Kuba

Leží v šumavské vesničce Kubova Huť nedaleko úpatí Boubína. Nabízí ubytování vhodné pro individuální i skupinové pobyty ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, TV a SAT a telefonem. V blízkosti recepcí a lobby baru je možné připojení Wifi.

V hotelu Kuba je možné využívat hotelový bazén, vířivku, infrasaunu, případně je zde k dispozici tělocvična s měkkým povrchem a zrcadly, vhodná například pro cvičení jógy.

Stravování je zajištěno ve vlastní restauraci.

Kontakt pro bližší informace: telefon: 388 436 319

GSM: 725 591 684

e-mail, www: info@hotelkuba.cz, www.hotelkuba.cz

České Žleby

Ski areál České Žleby leží v prostředí Národního parku Šumava nedaleko města Volary.

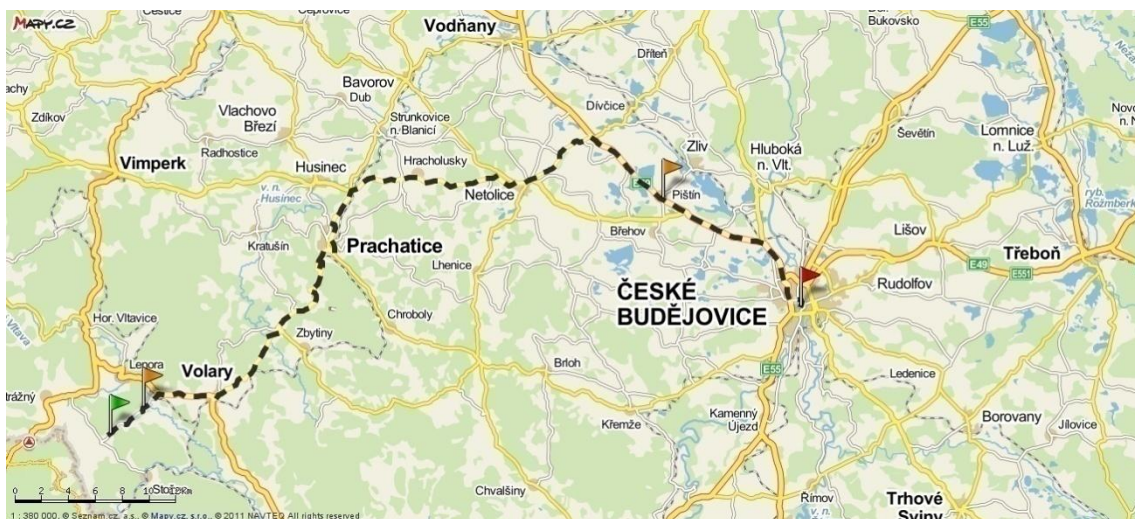
Příjezd do skiareálu

Směr od Plzně vede po silnici č.20 do Nepomuku, asi 6 km za Nepomukem se odbočuje doprava na silnici č. 188 - Horažďovic - silnicí číslo 22 do Strakonice – silnicí č. 4 do Volyně – Vimperk – osada Hliniště, dále silnicí č. 14141 do Českých Žlebů

Směr z Prahy je po rychlostní silnici č. 4 do Strakonice, ze Strakonice stejná trasa silnicí č. 4 Volyně – Vimperk – osada Hliniště – silnice č. 14141 do Českých Žlebů.

Ze směru od Českých Budějovic vede trasa po silnici č. 20 na křižovatku u Nové Hospody č.122 do Prachatic – silnicí č. 141 do Volary a silnicí č. 39 do Českých Žlebů.

Sportovní vyžití v Českých Žlebech

Díky nenáročným sjezdovkám je areál vhodný zejména pro rodiny s dětmi a školní výcviky. Je také vhodným nástupním místem do běžeckých stop, jež jsou pravidelně dobře upravované. Středisko leží v 920 – 990m, je vybaveno dvěma vleky o délce 380 a 390 m. ze čtyř sjezdovek o délce 400 až 600 m jsou dvě uměle zasněžované a všechny 4 pravidelně strojově upravované. Součástí areálu je snowpark a lyžařská škola.

Možnosti ubytování

Penzion U Mauritzů

Útulný penzion s bezproblémovou dopravní dostupností se nachází v obci Stožec, ležící v Národním parku Šumava. Ubytování se nabízí ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, TV. Další možnost ubytování je ve dvou apartmánech rodinného typu, dvou apartmánech s oddělenými vstupy a společným kuchyňským koutkem a sociálním zařízením.

V penzionu je možné využívat infrasaunu případně masáže.

Stravování je nabízeno formou snídaní, polopenzí či plné penze. Po předběžné telefonické domluvě není problém připravit dietní stravu (bezlepková dieta, diabetes).

Kontakt pro bližší informace: tel: +420 388 335 166,737 282 733

e-mail, www: mauritz.stozec@mybox.cz,

www.umauritzu.cz

Penzion Druid

Útulný penzion s celoročním provozem leží v oblasti Trojmezí ve Stožci. Ubytování je dostupné ve dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, TV případně SAT.

V penzionu můžeme využívat vířivku a přímo na místě je možné zapůjčení běžek.

Stravování je formou snídaňového buffetu a večere s možností výběrů ze dvou jídel.

Penzion má vlastní úschovnu lyží.

Kontakt pro bližší informace: tel: +420 388 335 134

e-mail, www: info@penziondruid.net

<http://www.penziondruid.net/>

5. ZÁVĚR

Život s určitým typem disability s sebou vždy přináší jistá specifika, s nimiž se musí lidé, kterých se tato skutečnost týká, naučit žít. Při plánování svých volnočasových aktivit jsou proto nuceni brát ohled na své individuální možnosti. Avšak snahou ostatních by měla být tendence vyjít lidem s disabilitou co nejvíce vstříc.

Předkládaná bakalářská práce si jako svůj hlavní cíl stanovila zmapovat možnosti vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let v Jihočeském kraji do horského prostředí. Za tímto účelem jsme si tedy stanovili několik dílčích výzkumných záměrů. V první řadě byly osloveny vzdělávací a výchovné instituce (základní školy (včetně alternativní školy waldorfské), speciální školy a týdenní stacionáře), jejichž vedoucím pracovníkům byl vždy předložen dotazník, který byl následně vyhodnocován. Účelem bylo zjistit, zda mají děti s disabilitou ve věku 8-15 let možnost v rámci těchto institucí navštěvovat horská prostředí jižních Čech. Výzkum potvrdil, že jak u základních a speciálních škol, tak také u týdenních stacionářů převažuje pozitivní přístup k těmto aktivitám. Konkrétně základní školy (23 z 25 dotázaných, jež navštěvují děti s disabilitou) pořádají zájezdy zaměřené na zimní pohybové aktivity s dětmi s disabilitou pravidelně, přičemž rozhodujícím faktorem pro výběr cílové destinace bývají především finanční prostředky, ale i poskytované služby a možnosti výletů s dětmi po okolí. Podobně také speciální školy pořádají v nadpoloviční většině (tj. 3 z 5 dotázaných škol) zimní pobytové zájezdy s dětmi s disabilitou, limitující jsou pro ně taktéž finanční prostředky. Týdenní stacionáře, které byly osloveny, poskytují dětem s disabilitou možnost navštěvovat horské prostředí jižních Čech ve všech případech, přičemž vždy volí stejné ubytování.

Možnosti ubytování pro děti s disabilitou byly u všech typů těchto vzdělávacích a výchovných institucí hodnoceny kladně a jako dostatečné. Prokázala se tendence volit spíše osvědčený typ ubytování, s nímž mají učitelé a pracovníci těchto institucí dobré zkušenosti a jehož prostředí dobře znají. Mezi nejoblíbenější střediska patří jednoznačně Horská Kvilda Orságová, Ski areál Javorník a Rožmberk nad Vltavou. Děti s disabilitou bývají ve všech případech přijímány vstřícně a bez jakýchkoli komplikací. Navíc jsou jim ve většině středisek nabízeny nejrůznější výhody, nejčastěji se jedná o výhody finanční, stravovací a někdy i další specifické nabídky (např. doprovodné programy apod.).

Jelikož se jedná o zimní pobyty, které dané vzdělávací a výchovné instituce dětem s disabilitou nabízejí, je jejich program zaměřen na nejrůznější zimní pohybové aktivity. Děti s disabilitou ve věku 8-15 let tak mají možnost se v rámci těchto zimních pobytů seznámit se základy sjezdového lyžování, běžkování, sáňkování, bobování či se pobavit u nejrůznějších her na sněhu a v neposlední řadě je jim umožněno poznat krásy horského prostředí při pěší turistice po okolí.

Další část výzkumu této bakalářské práce se soustředila na zjištění, jaké služby nabízejí dětem s disabilitou jihočeské ski areály a ski školy, tedy zda mají s těmito dětmi nějaké zkušenosti. Výhodiskem výzkumu se stalo 7 jihočeských lyžařských areálů, v jejichž prostředí vždy fungují také ski školy. Na základě výsledků z dotazníků se ukázalo, že oslovené jihočeské ski areály mají ve všech případech s dětmi s disabilitou již zkušenosti, a proto se jim snaží vyjít vstříc nejrůznějším způsobem. Nejčastěji se opět jedná o individuální cenové nabídky a slevy, přičemž nejvyšší slevu nabízí ski areál Kubova Huť, kde mohou dotyční získat až 80% slevy. Velmi nápadité a efektivní jsou také tzv. Dny s handicapem, které pořádá ski areál Lipno. V těchto dnech mají děti s disabilitou veškeré pohybové aktivity ve ski areálu Lipno zdarma, navíc je pro ně a jejich rodiče pořádán bohatý doprovodný program.

Děti s disabilitou mají v rámci jihočeských horských středisek možnost naučit se základům sjezdového lyžování, běžkování, užít si volný čas při bobování, sáňkování, případně i na snowboardu. Ve ski areálech Lipno, Kubova Huť a Kvilda je dětem s disabilitou také nabízena možnost vypůjčit si a vyzkoušet si sněžnice, a to i s možností průvodce.

V rámci ski škol mají děti s disabilitou možnost využít cílené výuky zimních aktivit, nejčastěji se jedná o sjezdové lyžování, běžkování, případně snowboard. Zkušenosti s výukou dětí s disabilitou mají všechny oslovené školy, přičemž nadpoloviční většina (tedy 4 ze 7) má zkušenosti se skupinovou výukou dětí s disabilitou, a zbývající 3 areály pouze s výukou individuální. Všechny ski školy však těmto dětem poskytují finanční výhody a umožňují jim zapůjčit si potřebnou výbavu, včetně výbavy pro nevidomé.

Pro komplexní obraz možností vstupu dětí s disabilitou ve věku 8-15 let do jihočeského horského prostředí jsme se v rámci výzkumu zaměřili také na možnosti ubytování těchto dětí v horských střediscích jižních Čech. 94 % oslovených ubytovacích zařízení nabízí ubytování pro děti s disabilitou, ovšem ne všichni s nimi mají již zkušenosti. Přesto jim ve všech případech, kde tuto možnost mají, nabízejí nejrůznější výhody, nejčastěji výhody finanční (individuální ceny, slevy pro doprovod

či slevy pro školy). V rámci ubytování pak mají možnost využívat nejrůznějších služeb – od wellness, dětských heren, fitness center, půjčování sportovního náčiní až po speciální nabídky zdravotního dozoru, nabízených u některých ubytovatelů. Pro názorný přehled a seznámení s nabídkou možností ubytování těchto dětí byla jako součást této práce také zařazena kapitola, v níž jsou uvedena ubytovací zařízení a jejich nabídka služeb pro děti s disabilitou, včetně stravování. Tato ubytovací zařízení jsou vždy rozdělena podle ski areálů, v jejichž lokalitě se nachází.

Výsledky výzkumu předkládané bakalářské práce potvrdily širokou paletu možností, které děti s disabilitou ve věku od 8 do 15 let mohou při svých zimních pobytech zaměřených na pohybové aktivity využívat. Ukázalo se, že střediska i ubytovací zařízení, jež s dětmi s disabilitou pracují, jim vychází vstříc v co největší možné míře, a pokud je to finančně alespoň částečně možné, přemýšlí do budoucna i nadále o rozšiřování nabízených služeb. Proto by bylo potěšující, kdyby se stejně jako rozšíření nabízených služeb pro děti s disabilitou v těchto ski areálech a ubytovacích zařízeních, zvýšil také počet vzdělávacích a výchovných institucí (starajících se o tyto děti), které s nimi budou v zimním období horská střediska jižních Čech navštěvovat a budou zde rozvíjet jejich pohybové aktivity s cílem pozitivně působit na rozvoj jejich osobnosti.

6. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Odborná literatura

BĚLKOVÁ, T.: Význam plavání pro osoby s míšním poraněním. In: Buchberger, J., Kvapík, J., Pavlů, D.: Problematika pohybových aktivit seniorů a zdravotně postižených. Sborník příspěvků pracovních konferencí s mezinárodní účastí „Pohybová aktivita starších a zdravotně postižených občanů1996“, „Rizika ohybových aktivit a zdravotní prevence u starších a zdravotně postižených občanů1997“. Praha: FTVS UK, 1998.

Hamadová,P., Květoňová, L. Nováková, Z. Oftalmopedie texty k distančnímu vzdělávání, Brno: Paido, 2007, 125 s. ISBN 978-80-7315-145-4.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008, 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

HORÁKOVÁ, Radka. *Sluchové postižení: úvod do surdopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012, 159 s. ISBN 978-802-6200-840.

JANDOVÁ, Dobroslava. *Balneologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, xvi, 404 s., 16 s. barev. obr. příl. ISBN 978-80-247-2820-9.

JEŠINA, Ondřej a Martin KUDLÁČEK. *Aplikovaná tělesná výchova*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2011, 180 s. ISBN 978-802-4427-386.

KEBLOVÁ, Alena. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením: a report of the Surgeon General*. 2. upr. vyd. Praha: Septima, 1998, 91 s. ISBN 80-721-6051-6.

KRHUTOVÁ, Lenka. *Občané se zdravotním postižením a veřejná správa: a report of the Surgeon General*. 1. vyd. Olomouc: Výzkumné centrum integrace zdravotně postižených, 2005, 268 s. ISBN 80-903-6580-9.

KURSOVÁ, Vlasta. *Rozvoj zdraví a integrace osob s mentálním postižením pomocí cílených pohybových aktivit: ověřený intervenční pohybový program*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2009, 225 s. ISBN 978-80-7394-198-7.

KVAPILÍK, Josef a Marie ČERNÁ. *Zdravý způsob života mentálně postižených*. Vyd. 1. Praha: Avicenum, 1990, 134 s. ISBN 80-201-0019-9.

LECHTA, Viktor a Eva ŠKODOVÁ. *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Vyd. 1. Překlad Jana Křížová. Praha: Portál, 2002, 191 s. ISBN 80-717-8572-5.

LEČBYCH, Martin. *Mentální retardace v dospívání a mladé dospělosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 248 s. Monografie (Univerzita Palackého). ISBN 978-802-4420-714.

LEJSKA, Mojmir. *Poruchy verbální komunikace a foniatrye*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2003, 156 s. ISBN 80-731-5038-7.

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví: MKF. 1. české vyd. Překlad Jan Pfeiffer, Olga Švestková. Praha: Grada, 2008, 280 s. ;. ISBN 978-80-247-1587-2.

MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006, 332 s. ISBN 80-247-1362-4.

PELIKÁN, Jiří. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006, 332 s. ISBN 978-80-246-1916-3.

Physical activity and health: a report of the Surgeon General. Boston: Jones and Bartlett Publishers, c1998, xvii, 278 p. ISBN 07-637-0636-1.

SKÁKALOVÁ, Tereza. *Uvedení do problematiky sluchového postižení: učební text pro studenty speciální pedagogiky*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011, 94 s. ISBN 978-807-4350-986.

SVOBODA, Mojmír a Marie ČERNÁ. *Psychologická diagnostika dospělých*. Vyd. 4., V nakl. Portál 3. Praha: Portál, 2010, 343 s. ISBN 978-807-3677-060.

ŠEDIVÁ, Zoja. *Psychologie sluchově postižených ve školní praxi*. 1. vyd. Praha: Septima, 2006, 64 s. ISBN 80-721-6232-2.

ŠVARCOVÁ, Iva. *Mentální retardace*. 1.vyd. Praha: Portál, 2006. 198 s. ISBN 80-7367 - 060- 7.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Základy psychologie: a report of the Surgeon General*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2004, 356 s. ISBN 80-246-0841-3.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 5., rozš. a přeprac. Praha: Portál, 2012, 870 s. ISBN 978-802-6202-257.

Internetové zdroje

Bechyně. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bechyn%C4%9B>

Běžecké stopy: Šumava. *RISY: Regionální informační servis* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/sumava/zimni-trasy/bezecke-stopy/>

ČAPKOVÁ, Magdalena. *Význam sportu v životě osob se zdravotním postižením*. roč. 2007, č. 1. eISSN 1804-7122. Dostupné z: <http://casopis->

zsfju.zsf.jcu.cz/kontakt/clanky/1~2007/411-vyznam-sportu-v-zivote-osob-se-zdravotnim-postizenim

Český Krumlov. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%BD_Krumlov

Evropská charta sportu. In: [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2000 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

Hipoturistika. In: *Otavská plavba* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.otavskaplavba.cz/op/hipoturistika.asp>

Historie města. In: *Strakonice: Oficiální portál města* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.strakonice.eu/content/historie-mesta>

Historie: Šumava. In: *RISY: Regionální informační servis* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/turisticke-ris/sumava/historie-sumavy>

Hluboká nad Vltavou. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Z%C3%A1mek_Hlubok%C3%A1

Charakteristika Jihočeského kraje. In: *Metodická podpora regionálního rozvoje* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/jihocesky-kraj.html>

Jihočeský kraj. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj

Lanovky a ski areály Šumava, Český les a Lipno. *České hory* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.ceskehory.cz/lanovky-ski-arealy/sumava.html>

Naše_služby:Týdenní_stacionář. *Domov Libnič a Centrum sociálních služeb* [online]. 2011 [cit. 2013-07-06]. Dostupné z:

http://domovlibnic.cz/?Naše_služby:Týdenní_stacionář

Naučné stezky. In: *Šumava a Český les* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.turistik.cz/cz/lokality/sumava-a-cesky-les/kategorie/krajina/naucne-stezky/?pageNo=4>

Novohradské hory. In: *Jižní Čechy a Morava: Spolek pro popularizaci jižních Čech* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.jiznicechy.org/cz/index.php?path=priir/novohory.htm>

Novohradské hory. In: *Novohradské hory* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.novohradky.info/>

Prales Hojná Voda. In: *Novohradské hory* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: [://www.novohradky.info/praleshojnavoda.html](http://www.novohradky.info/praleshojnavoda.html)

Přírodní poměry. In: *Šumavainfo* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.sumavainfo.cz/Prirodni-pomery>

Statistická ročenka Jihočeského kraje 2011. In: *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: [http://notes3.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003BA085/\\$File/e31101111.pdf](http://notes3.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003BA085/$File/e31101111.pdf)

Šumava. In: *Wikipedie* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0umava>

Vodácké trasy. In: *NPŠumava* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.npsumava.cz/cz/1059/sekce/vodacke-trasy/>

Žofínský prales. In: *Novohradské hory* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.novohradky.info/zofinsky-prales.html>

7. SEZNAM PŘÍLOH

Přehled hotelů a penzionů s možností ubytování dětí s disabilitou ve věku 8-15 let v jihočeském kraji.

Místo	Ubytovací zařízení	Kontakt
Lipno	Hotel Lipno Lipno nad Vltavou 36 382 78 Lipno nad Vltavou	Tel: +420 380 736 211 Fax: +420 380 736 211 GSM: +420 603 594 088 E-mail: hotellipno@seznam.cz Facebook: facebook.com/hotellipn
	Penzion Hejrov Přední Výtoň 82 Vyšší Brod 382 73	Tel.: :+420 777 129 801 GSM:+420 773 044 505 E-mail: romis.fogl@seznam.cz www.hejrov.cz
	Penzion Kobylnice Brožovská Lenka Kobylnice 47 382 78 Lipno nad Vltavou	Tel.: +420 380 735 010 GSM: +420 608 982 925 E-mail: penzionkobylnice@sumava.net www.kobylnice.sumava.net
	Chata Lanovka Lipno nad Vltavou 307 CZ - 382 78	Tel.: +420 380 731 448, GSM: +420 736 473 045 E-mail: recepcce@chatalanovka.cz www.chatalanovka.cz
	Penzion Kovářov osada Kovářov 382 26 Frymburk-Kovářov	Tel.: +420 725 284 060 GSM: +420 725 284 060 E-mail: info@penzionkovarov.cz, www.penzionkovarov.cz
	Hotel Jenišov Zelenková Markéta Jenišov 253 382 26 Horní Planá	Tel.: +420 380 738 184 GSM: +420 607 710 880 E-mail: info@hoteljenisov.cz www.hoteljenisov.cz
	Zadov- Churáňov	Dobrá Chata Tel.: +420 388 428 204 GSM: +420 776 069 756

	Šumava, Zadov 312 384 73 Stachy	E-mail: chata@dobrachata.cz www.dobrachata.cz
	Penzion U vyhlídky Barbora Šebánková Zadov 433 384 73 Stachy	Tel.: GSM.: +420 734 769 585 E-mail: uvyhliky@seznam.cz , www.uvyhlidky.cz
	Penzion U Churáňů Churáňov 14 384 73 Stachy	Tel.: +420 388 428 419 GSM: +420 602 495 622 E-mail: penzion@uchuranu.cz , www.uchuranu.cz
	Penzion U Lenců Zadov 18 (Churáňov) 384 73 Stachy	Tel.: +420 388 428 108 GSM: +420 723 551 621 E-mail: penzion.lenc@tiscali.cz , www.ulencu.cz
Kvilda	Lovecká chata Horská Kvilda 42	Tel.: 388 328 090 GSM: +420 777 954 899 E-mail: loveckachata@subrt.cz , www.lovecka-chata.unas.cz
	Hotel Modrava Hotel Modrava Modrava 79 341 92 Kašperské Hory	Tel.: +420 376 599 325 GSM: +420 602 709 455 E-mail: hotel@hotelmodrava.cz , www.hotelmodrava.czj
	Penzion Hájenka Filipova Hut' 5 341 92 Kašperské Hory	Tel.: +420 602 739 076 E-mail: info@pension-hajenka.cz , www.pension-hajenka.cz
	Chata Povydrří Srní 32 34192 Kašperské Hory	Tel.: +420 376 599 288 GSM: +420 732 969 630, +420 603 515 832, +420 603 263 894 E-mail: info@chatapovydrri.cz ,

		www.chatapovydri.cz
	Hotel Srní Srní 117 PSČ: 341 92 pošta Kašperské Hory	Tel.: +420 376 599 212, +420 376 599 222 E-mail: rezervace@hotely-srni.cz , www.hotely-srni.cz
Kubova Huť	Hotel Kuba Kubova Huť 26 385 01 Vimperk	Tel.: +420 388 436 319 GSM: +420 725 591 684 E-mail: info@hotelkuba.cz, www.hotelkuba.cz
České Žleby	Penzion U Muritzů Stožec 42 384 44 Prachatice	Tel: +420 388 335 166, +420 737 282 733 E-mail: mauritz.stozec@mybox.cz, www.umauritzu.cz
	Penzion Druid Karel Štěpán, Vendula Květoňová Stožec 64 384 44 Prachatice	Tel: +420 388 335 134 E-mail: info@penziondruid.net www.penziondruid.net

Přehled ski areálů umožňující vstup dětí s disabilitou.

Místo	Ski areál	Kontakt
Lipno	Lipno nad Vltavou 307 382 78 Lipno nad Vltavou	Tel.: +420 731 410 803 E-mail: skiareal@lipnoservis.cz www.lipnoservis.cz
Zadov- Churáňov	Český svaz tělesné výchovy Lyžařský areál Zadov Zadov 162 384 73 Stachy	Tel.: +420 388 428 119 E-mail: info@lazardov.cz www.lazardov.cz
Kvilda	SKI KVILDA s.r.o. 384 93 Kvilda	Tel.: +420 734 647 979 E-mail: info@skikvilda.cz www.skikvilda.cz

Kubova Huť	Služby obce Kubova Huť s.r.o	Tel.: +420 721 267 867 E-mail: ski-kubovka@seznam.cz http://www.ski-kubovka.com
České Žleby	Ski klub Šumava Volary, o.s. Česká 133 384 51 Volary	Tel: 723 510 041 E-mail: skiclubvolary@seznam.cz skizleby.cz/